Ազգ
Azg
13 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 2005 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 163 (3329)

Ռուս նավաստիներն ազատվել են նիգերիական բանտից

Սեպտեմբերի 10-ին «Ազգը» տեղեկացրել էր, որ Նիգերիայի դատարանը գրավի դիմաց որոշել է ազատ արձակել նավթի մաքսանենգության մեղադրանքով 2003 թ. հոկտեմբերի 8-ին ձերբակալված 12 ռուս նավաստիներին: Թերթը նաեւ մեջբերել էր ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի բարի կամքի դեսպան Արա Աբրահամյանի այն խոսքերը, թե երկուշաբթի օրը նրանք ազատ կարձակվեն եւ վերջնական դատավճռին կսպասեն Նիգերիայում ՌԴ դեսպանատանը կամ առեւտրային ներկայացուցչությունում:

Այդպես էլ եղավ: Երեկ ՌԻԱ գործակալությունը հաղորդեց, որ ռուս նավաստիների արձակման որոշումն ընդունված է: «Նիգերիայում իմ ներկայացուցիչը եւ ռուս նավաստիների նոր փաստաբանը բանտ են մեկնում նրանց վերցնելու, որտեղից ՌԴ առեւտրային ներկայացուցչության տարածքում պետք է մինչեւ վերջնական դատավճռի կայացումը», հեռախոսով հայտնեց Արա Աբրահամյանը:

ՌԴ ԱԳՆ-ի հետ սերտորեն գործակցող Արա Աբրահամյանը նավաստիների արձակումը համարում է ռուսական դիվանագիտության հաղթանակ: «Անկախ դատարանի վճռից, վերջին խոսքը Նիգերիայի նախագահինն է», ընդգծել է նա:

«Հայկական ուժերը դուրս են բերվում գրավյալ տարածքներից, կարգավիճակի հարցը թողնվում է 10-15 տարվա ապագային»

Ճգնաժամերի միջազգային խումբը պատրաստել է ԼՂ կարգավորման երկու զեկույց

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Ճգնաժամերի միջազգային խումբը (International Crisis Group) չորեքշաբթի օրը կհրապարակի ղարաբաղյան կարգավորման առաջին զեկույցը՝ «Դիտարկում հակամարտության վայրից» (Viewing the Conflict from the Ground): Այս ամսվա վերջերին կազմակերպությունը կհրապարակի երկրորդ զեկույցը՝ «Ձայներ բանակցությունների սեղանից» (Voices from Negotiations' Table): Խմբի (ՃՄԽ) փոխնախագահ Ալեն Դելետրոզը եւ Կովկասի նախագծի տնօրեն Սաբինա Ֆրեյզերն այս օրերին Բաքվում եւ Երեւանում հանդիպումներ են ունենում երկու երկրների ղեկավարության հետ:

«Անցած 9 ամիսներին այդ երկու զեկույցների վրա 7 հայ եւ ադրբեջանցի փորձագետներ են աշխատել, մի քանի հարյուր հարցազրույցներ են արվել Հայաստանում, Լեռնային Ղարաբաղում եւ Ադրբեջանում», Երեւանի մամուլի ակումբի կազմակերպած ասուլիսում երեկ ասաց **Ֆրեյզերը**: Ասուլիսից հետո **«Ազգի»** խնդրանքին ի պատասխան **Դելետրոզը** հրաժարվեց նշել զեկույցների պատրաստելուն աջակցած ղարաբաղցի եւ հայ փորձագետների անունները: Զեկույցներից առաջինում, ինչպես նշեց նա, վերլուծվում է «այսօրվա իրավիճակը Լեռնային Ղարաբաղում, օկուպացված տարածքներում եւ Ադրբեջանում»:

Տես էջ 2

ԲՈՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Իրաքի զոհայինները սպառնում են սպանել լիբանանահայ գործարարին

ԲԵՅՐՈՒԹ, 12 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅԱՆ ՏԱՊԱՆ - ՀԱՅԵՐՆ ԱՅՍՕՐ: Սեպտեմբերի 11-ին իրաքյան զինյալների նախկինում անհայտ մի կազմակերպություն, որն իրեն անվանում է «Խմբավորում հանուն բարու տարածման եւ չարիքի վերացման», ինտերնետով տարածել է հաղորդագրություն, որում հայտարարել է, թե պատրաստ է վերցրել լիբանանահայ գործարար Կարապետ Ժան Շեքերջյանին:

Ինչպես հաղորդում է «Ազատություն» ռադիոկայանը՝ վկայակոչելով «Ֆրանսպրես» գործակալության տեղեկատվությունը, խմբավորումը սպառնում է սպանել Իրաքում «ամերիկյան օկուպացիոն զորքերին» ուտելիք եւ խմիչք մատակարարող «Jeto Trading» ընկերության ներկայացուցչին, եթե ընկերությունն անհապաղ չդադարեցնի իր գործունեությունը Իրաքում:

Ժապավենում Կարապետ Շեքերջյանը, որի ձեռքերը եւ ոտքերը կապած են, իսկ գլխի մոտ զինյալներից մեկի հրացանն է, նշել է, որ ինքը Լիբանանի եւ Կիպրոսի քաղաքացի է: Նա կոչ է արել իր ընկերության ղեկավարությանը եւ Լիբանանի նախագահ Էմիլ Լահուդին որեւէ կապ չունենալ Իրաքի հետ, որն ըստ նրա, «օկուպացված է ճիշտ այնպես, ինչպես Լիբանանն էր օկուպացված 15 տարի առաջ»:

Բեյրութի պաշտոնական աղբյուրները հայտնել են, որ տեղեկացված են պատահարի մասին եւ համապատասխան հրահանգներ են տվել Բաղդադում Լիբանանի դիվանագիտական ներկայացուցիչներին:

«Անցել է կեղծիքների ժամանակը»

Ուզում է հավաստիացնել ՀՀ ԱԺ նախագահը

ՆՈՒՆԵ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

Ազգային ժողովի այս գումարման աշնանային նստաշրջանին եւ նախորդեց խորհրդարանի նախագահի արդեն ավանդական դարձած ասուլիսը: Այս անգամ եղանակը բարեհաճ գտնվեց, եւ ասուլիսը կայացավ Ազգային ժողովի գլխավոր մուտքի աստիճանների վրա: Գնահատելով նախորդ նստաշրջանի արդյունքը, Արթուր Բաղդասարյանն ընդգծեց Ազգային ժողով-ընտրողներ կապի ակտիվացումը՝ որպես ապացույց բերելով, որ նախորդ նստաշրջանի ընթացքում ԱԺ ընդունարան է դիմել 5000 քաղաքացի, խորհրդարանը պատասխանել է 21 հազար դիմում-նամակների: Երեկ մեկնարկած նստաշրջանը թեեւ ունենալու է 3-4 քառօրյա, սակայն, Բաղդասարյանի վստահեցմամբ, լինելու է բեղմնավոր:

Տես էջ 3

Թեհրանում 3 պարսիկներ հայ պատանու են սպանել

ԹԵՀՐԱՆ, 12 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Սեպտեմբերի 9-ին, ժամը 23:00-ին մոտ Թեհրանի «Արարատ» մարզավանի այգում մոտակա պողոտայում երեք պարսիկների հետ վիճաբանության ժամանակ սպանվել է հայ պատանի Միրո Բեգիջանյանը: Հանցագործները ձերբակալվել են իրավապահ մարմինների կողմից:

Դժբախտ պատահարի հարցը հետապնդում են ԻԻՀ խորհրդարանի հյուսիսային իրանահայության պատգամավոր Գեւորգ Վարդանյանը, իրավապահ մարմինները, Թեհրանի Հայոց թեմական խորհուրդը եւ Հայ մշակութային «Արարատ» կազմակերպությունը (ՀՄԱԿ):

Պատահարի կապակցությամբ Հայ մշակութային «Արարատ» կազմակերպությունը սեպտեմբերի 10-ի Համահայկական խաղերը չեղյալ է հայտարարել:

Միրո Բեգիջանյանի մահվան լուրը ոչ միայն ցնցել է իրանահայ համայնքին, այլեւ լայն արձագանք է գտել իրանական մամուլում:

Ակտիվ գարուն, թեժ աշուն

2005-ը ընտրական տարի

2005 թվականն ակտիվ ընտրական տարի է: Գարնանը տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրություններ տեղի ունեցան մայրաքաղաքի Մալաթիա-Սեբաստիա եւ Ավան համայնքներում, քաղաքապետ ընտրեցին իջեւանցիներն ու սպիտակցիները: Աշունն ընտրությունների իմաստով ավելի թեժ կլինի: Սեպտեմբերի 18-ից մինչեւ հոկտեմբերի 23-ը համայնքի ղեկավարի եւ ավագանու ընտրություններ կկայանան մայրաքաղաքի Քանաքեռ-Զեյթուն, Էրեբունի, Նուբարաշեն, Նորք-Մարաշ, Կենտրոն, Աջափնյակ Ավան, Արաբկիր, Դավիթաշեն, Մալաթիա-Սեբաստիա, Շենգավիթ, Նոր Նորք համայնքներում, Գորիս, Կապան, Սիսիան, Ագարակ, Քաջարան, Մեղրի քաղաքներում, ինչպես նաեւ Արարատի, Կոտայքի, Սյունիքի, Վայոց ձոր, Արագածոտնի Գեղարքունիքի, Շիրակի մարզերի 500-ից ավելի գյուղերում:

Մայրաքաղաքի Էրեբունի, Քանաքեռ-Զեյթուն, Նորք-Մարաշ, Նուբարաշեն համայնքներում ընտրությունները կկայանան սեպտեմբերի 18-ին, այստեղ արդեն մեկնարկել է քարոզարշավը: Կենտրոն համայնքում ընտրությունները տեղի կունենան սեպտեմբերի 25-ին, նույն օրը քվեարկության կգնան նաեւ արաբկիրցիները: Մայրաքաղաքի այս համայնքի ղեկավարի պաշտոնի համար արտահերթ ընտրություններում (քաղաքապետ Լեւոն Հարությունյանը օգոստոսի 6-ին հրաժարական էր տվել) կպայքարեն անկուսակցական Հովհաննես Շահինյանը եւ ՄԱԿ քաղխորհրդի անդամ Դավիթ Գյուլումյանը: Քարոզարշավը կմեկնարկի վաղը:

Մ. Հ.

Նշվում է հայոց գրերի գյուտի 1600-ամյակը

Գիտությունների ազգային ակադեմիայի նիստերի դահլիճում այսօր աշխատանքը կսկսի հայոց գրերի 1600-ամյակին նվիրված միջազգային գիտաժողովը, որը կշարունակվի մինչեւ սեպտեմբերի 17-ը: Գիտաժողովը կընթանա 3 մասնաճյուղերով՝ «Հայոց գրերի գյուտը եւ նրա պատմական նշանակությունը», «Հայոց գրերի գյուտը եւ հայոց մշակույթը», «Հայոց գրերի գյուտն ու հայ եկեղեցին»: Խորհրդի կազմում ընդգրկված են ԳԱԱ նախագահ Ֆադեյ Սարգսյանը, Մատենադարանի տնօրեն Սեն Արեւշատյանը, Կալիֆոռնիայի համալսարանի հայ ժողովրդի արդի պատմության ամբիոնի վարիչ Ռիչարդ Հովհաննիսյանը եւ ակադեմիկոս Գեւորգ Ջահուկյանը, որը, ցավոք, այլեւս մեր կողքին չէ:

Երվանդ Զախարյանը թվաբանությունից թո՞յլ է

Նրա ասուլիսից հետո զարմացել են Բուզանդի փողոցի բնակիչները

Բուզանդի փողոցում երեկ հավաքված Հյուսիսային եւ Գլխավոր պողոտայի բնակիչները սաստիկ վրդովված էին քաղաքապետ Երվանդ Զախարյանի ուրբաթ հրավիրած մամլո ասուլիսում արած մի շարք հայտարարություններից, մասնավորապես բնակիչների փոխհատուցման մասին «ոչ ճիշտ» տվյալներ հաղորդելուց: **Սեդրակ Բաղդասարյանը** կարծում է, որ քաղաքապետն ուղղակի պարտավոր էր այդ ասուլիսին մասնակից դարձնել նաեւ Բուզանդի փողոցի բնակիչներին, որպեսզի հասարակությունն ի վերջո հնարավորություն ունենար քաղաքապետից լսելու իրենց հարցերի հստակ պատասխանները: «Մենք կարող ենք բերել փաստեր, ծԻԳ-ից տրված հայցադիմումով, որ մեզ տրված գումարները չեն համապատասխանում Երվանդ Զախարյանի հայտարարություններին: Կոնկրետ ինձ 55, 7 քմ համար առաջարկել են 37 հազար դոլար, որից 10 տոկոսը պահում են, այսինքն ստացել եմ 33 հազար: Հասարակ թվաբանություն արեք եւ տեսեք, արդյոք ես 1 քմ համար 800 դոլար ստացե՞լ եմ»: «Պետական կարիքների զոհեր» կազմակերպության անդամ Վաչագան Հակոբյանը եւս հայտարարեց, որ Զախարյանի հայտարարությունը հեռու է իրական լինելուց, թե՛ Հյուսիսային, թե՛ Գլխավոր պողոտաների բնակիչները 1 քմ համար 800-1000 դոլար չեն ստացել: «Մենք ունենք փաստեր, որ բնակիչներին 1 քմ համար 230 դոլար չի տրվել, ուր մնաց թե 800: Ես զարմանում եմ, թե ինչպես կարող է պաշտոնյա մարդը այդպիսի սուտ ասել, իմանալով, որ դա տարածվում է ամբողջ երկրում եւ արտասահմանում: Ոչ մի կուսակցություն մեզ չի հրահրում իշխանությունների դեմ, մենք ուրախ կլինեինք, որ մեր կողքին կանգնած լինեին իշխանավորները»:

ՀԺԿ մամլո քարտուղար **Ռուզան Խաչատրյանը** նշեց, որ պետության կարիքները մեզանում մի խումբ պաշտոնյաների կարիքներն են, կարեւորը անուններ հրապարակելը չէ, այլ այն փաստը, որ քաղաքի կենտրոնի տարածքներն իրացվում են ոչ թե պետական կարիքների, այլ առանձին անհատների եւ պաշտոնյաների համար. «Նրանք այն աստիճանի ցինիկ են, որ հայտարարում են, թե պետական կարիքն իրենց սեփականն է: Դա անօրինական երեւույթ է, եւ նրանք պետք է պատասխան տան օրենքի առջեւ: Այս եւ շատ այլ հարցեր քաղաքականացնում են ոչ թե բնակիչները, այլ իշխանավորները: Ի՞նչ չափանիշներով է գնահատվել բնակիչների սեփականությունը, եթե մեկին 1 քմ համար տրվել է 200, մյուսին՝ 1000 դոլար: Արդյոք անձնական շահագրգռվածություն չկա՞ այդ ամենի մեջ»:

Ժորա Ղասաբյանն իր հերթին պնդեց, որ իրեն 57 քմ համար 23 հազար 640 դոլար է տրվել: «Զախարյանն ասում է՝ 54 հազար դոլար: Ես չեմ հասկանում՝ այդ տղան թվաբանությունից թո՞ւյլ է, ինչ է: Երեւի լավ չի սովորել, դրա համար էլ այդ պաշտոնն է ստացել»:

Բուզանդի 9 շենքից **Միրզոյանների** ընտանիքը վկայեց, որ «բնակիչներից մի քանիսը դատարան դիմեցին, մյուսները վախեցան քաշքշուկներից ու պայմանագիր կնքեցին 1 քմ համար ստանալով 230 դոլար: 94 քմ համար մենք ստացել ենք 32 հազար դոլար՝ խրախուսանքն էլ հետը: Այդ ինչպե՞ս եղավ, որ մյուսներին 1 քմ համար 800 դոլար են տվել: Ուրեմն մենք թեւ ու թիկունք չունեինք, իսկ նրանք ունեի՞ն»:

Քաղաքապետի ելույթից բորբոքված բնակիչների բողոքները վերջ չունեին....

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

ԱԼԳՈՒԼԻԻ ՋԱՐԴԵՐԻ 100-ԱՄՅԱԿ

Հիշել անցյալը հանուն ապագայի

Այս աշնանը լրանում է Ալգուլիի ջարդերի 100-ամյակը: Ներկայիս Քաշաթաղի շրջանի տարածքում գտնվող այդ գյուղը անցյալ դարասկզբին ադրբեջանցի հրոսակախմբերի հարձակման առաջին թիրախը եղավ, որին զոհ գնացին ալգուլեցի հարյուրավոր բնակիչներ՝ մեծամասամբ կանայք, մանուկներ ու ծերեր: Ջարդից փրկվածները դարձան փախստականներ եւ լքելով հարազատ գյուղը՝ հիմնավորվեցին Արցախի ու Սյունիքի տարբեր բնակավայրերում: Ալգուլիի ողբերգական դեպքերը դարձան Հակառու գետի ավազանի բնակավայրերից հայերի տարհանման սկիզբը: Հետագայում՝ 1918-1920 թթ. ադրբեջանական իշխանությունները հայերի հերթական ջարդերը կազմակերպեցին Քաշաթաղի շրջանի ողջ տարածքում: Բռնություններին զոհ դարձան ու տարհանվեցին հայկական Հարար, Հակ, Եղվարդ, Շամբ, Քաջարանց եւ հարակից մյուս գյուղերի բնակիչները: Մեծ մասամբ հայերով բնակեցված շրջանը համարյա դատարկվեց հայերից: Շրջանը, որ ադրբեջանցիները վերանվանեցին Լաչին, խորհրդային շրջանում եւս ենթարկվեց ադրբեջանականացման, եւ արդեն դարավերջին, մինչեւ Քաշաթաղի ազատագրումը՝ 1992 թվականը, այնտեղ փաստացի ոչ մի հայ չէր բնակվում:

Ալգուլեցիների, հարարցիների, հակեցիների սերունդները Քաշաթաղի շրջանի ազատագրումից հետո մասամբ վերադարձել են հարազատ վայրերը եւ վերակենդանացնում են նախնյաց գյուղերը:

Օրերս «Ալգուլի» հայրենակցական միությունը, որի անդամները նաեւ հարակից գյուղերի բնակիչների ժառանգներն են, Քաշաթաղում առաջին հայկական ջարդերի 100-ամյակի կապակցությամբ հանդես են եկել հայտարարությամբ, որում մասնավորապես ասվում է.

«Մենք՝ ալգուլեցիների, հարարցիների, հակեցիների, Ադրբեջանի կողմից տեղահանության եւ ցեղասպանության ենթարկված մյուս գյուղերի բնակիչների սերունդներս, յուրաքանչյուր տարի վերհիշում ենք 20-րդ դարասկզբի ողբերգական օրերը: Սակայն իրականացված ցեղասպանությունը եւ տեղահանման փաստը պետք է ճանաչվի համաժողովրդական եւ պետական մակարդակով: Մարդկության դեմ կատարված այս հանցագործությունները վաղեմության ժամկետ չունեն: Այդ կապակցությամբ մենք դիմում ենք Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության իշխանություններին՝ աջակցել այդ տարածքի ավերված բնակավայրերի վերաբնակեցման ու վերականգնման աշխատանքներին: Միաժամանակ խնդրում ենք օժանդակել 1905 թ. իրադարձությունների 100-ամյակին նվիրված համազգային միջոցառումների կազմակերպմանը: Հանուն մեր ապագայի մենք իրավունք չունենք մոռանալու մեր անցյալը»:

Կարծում ենք, Հայոց ցեղասպանության 90-ամյակի տարում Ալգուլիի եղեռնի հիշատակումը եւս կարեւոր փաստարկ է հայ ժողովրդի պատմական անցյալի ճշմարիտ գնահատման առումով, եւ ոչ միայն:

ԿԻՄ ԳԱԲՐԻԵԼՅԱՆ
Ստեփանակերտ

«Հայկական ուժերը դուրս են բերվում գրավյալ տարածքներից, կարգավիճակի հարցը թողնվում է 10-15 տարվա ապագային»

1-ին էջից

Կազմակերպությունը թեեւ զեկույցում ներկայացնում է հակամարտության պատմության եւ հայկական, եւ ադրբեջանական տարբերակները, սակայն կարգավորման հարցում տեղ չի տալիս անցյալին: Խումբը ոչ միայն տասնամյակների կամ հարյուրամյակների պատմությանն է վերաբերում: Ըստ էության, ինչպես պարզվեց Դելեսրոզի խոսքերից, կարգավորման համար որպես մեկնարկային կետ վերցվում է այսօրվա իրավիճակը՝ ստատուս քվոն: Հաշվի չեն առնվել նաեւ Ադրբեջանում իրենց տները, գույքը եւ սեփականությունը կորցրած մոտ կես միլիոն հայության իրավունքները: Նույնը վերաբերում է նաեւ Հայաստանից հեռացած մոտ 170 հազար ադրբեջանցիներին:

ՃՄԽ-ն անկախ, շահույթ չհետապնդող, ոչ կառավարական կազմակերպություն է, որն ստեղծել է նախկին նախագահների, վարչապետների եւ արտգործնախարարների խումբը 1995 թ.: Խմբի հրապարակած զեկույցները կարեւորվում են աշխարհի կարեւորագույն երկրների մայրաքաղաքներում: ԱՄՆ նախկին պետքարտուղարի տեղակալ Սթրոբ Թալբոթը խմբի կարեւորությունն այսպես է ներկայացրել. «Երբ ես պետքարտուղարի տեղակալ էի, օգտվում էի խմբի արտադրանքից: Նրանց զեկույցները եւ վերլուծությունները սովորաբար պարունակում էին տեղեկատվություն, որը հնարավոր չէր ստանալ այլ տեղից: Զարմանալի չէ, որ խմբի երաշխավորագրերը հաճախ իրենց տեղն էին գտնում մեր քաղաքական վերջնական որոշումներում»:

Դելեսրոզը եւ Ֆրեյզերը նշեցին, որ շփումների մեջ են Մինսկի խմբի հետ եւ տեղեկացված են կարգավորման մանրամասներին: Նրանք հակամարտության կողմերին հորդորում են առաջ շարժվել պրահյան սկզբունքներով: Դելեսրոզի կարծիքով, հայկական զինուժի կողմից վերահսկվող տարածքներում պետք է դադարեցվի վերաբնակեցումը: Խումբը հակամարտության կողմերին առաջարկում է մոտավորապես հետեւյալը. հայկական ուժերը դուրս են բերվում գրավյալ տարածքներից, իսկ կարգավիճակի հարցը թողնվում է ապագա 10-15 տարիներին: Դելեսրոզն ընդգծեց, որ էական պետք է լինեն անվտանգության հարցերը: Իսկ թե ինչո՞ւ է կարգավիճակի հարցը թողնվում ապագային, երբ ղարաբաղյան խնդրի բուն էությունը հենց կարգավիճակն է, նա պատասխանեց, որ այդ հարցում կողմերի դիրքորոշումները շատ հեռու են եւ հավանաբար հնարավոր չէ մոտ ապագայում դրանք մերձեցնել:

«Լեռնային Ղարաբաղի հատուկ կարգավիճակ», այսպես ձեւակերպեց նա Ղարաբաղի ապագա կարգավիճակը: Դելեսրոզի խոսքերից տպավորություն էր ստեղծվում, որ մինչեւ կարգավիճակի վերջնական որոշումը Ղարաբաղում եւ հարակից տարածքներում հայերն ու ադրբեջանցիները պետք է ինչ-որ կերպ համատեղ ապրեն: Որպես հայերի եւ ադրբեջանցիների հնարավոր համակեցության ապացույց նա բերեց հետեւյալ զարմանալի օրինակը. հայ-ադրբեջանական եւ ղարաբաղա-ադրբեջանական շփման գծում համեմատական խաղաղություն է պահպանվում առանց միջազգային խաղաղարար ուժերի:

ՃՄԽ-ն կարծում է, որ հակամարտության կողմերը ներկայացնող համայնքները պատրաստ չեն կարգավորման որեւէ տարբերակի, որը քննարկվում է Հայաստանի եւ Ադրբեջանի արտգործնախարարների բանակցություններում: Խումբը կարեւորում է հայերին եւ ադրբեջանցիներին բանակցային մանրամասներին տեղյակ պահելը, ինչը չի արվում: «Ամեն մի խաղաղության գործընթացի համար չկա հաջողության ճանապարհ, քանի դեռ բոլոր կողմերը չեն սկսել ակտիվորեն գաղափարը «վաճառել» իրենց ժողովուրդներին», նշեց Դելեսրոզը:

Հուլիսի կեսերին Թբիլիսիում խումբը կազմակերպել էր խորհրդապահական քննարկում, որին մասնակցել են 10 փորձագետներ Ադրբեջանից, 8-ը՝ Հայաստանից եւ 2-ը՝ ԼՂ-ից: Սակայն ադրբեջանական կողմը ոչ միայն մամուլին տեղեկացրել էր թբիլիսյան քննարկումների մասին, այլեւ բողոքել խմբի պատրաստած զեկույցի նախագծից: Խորհրդարանի պատգամավոր Գյուլբեկին Հաջիեւան մամուլում ասել է, որ նախագիծը չի արտացոլում «օկուպացիայի փաստը եւ միտված է Ղարաբաղում դե ֆակտո գոյություն ունեցող վարչակարգի լեգալացմանը»: «Նախագծում հիշատակվում է նաեւ հայերի կողմից ներկայացվող շատ վտանգավոր՝ հանրաքվե անցկացնելու առաջարկը: Այդ պատճառով իմաստ ունի լրջորեն մտածել եւ վերանայել այս փաստաթուղթը», ասել էր նա:

ՃՄԽ-ի պատրաստած զեկույցի հրապարակումից հետո միայն հնարավոր կլինի վերլուծություններ անել, թե ինչքանով է այդ զեկույցը մոտ իրականությանը: Հավելենք միայն, որ երեկվա ասուլիսում Դելեսրոզի եւ Ֆրեյզերի որոշ ձեւակերպումներ՝ կապված ԼՂ ապագա կարգավիճակի հետ, այնքան էլ չէին տարբերվում այն տեսակետներից, որ վերջին շրջանում հնչեցնում է պաշտոնական Երեւանը:

Գորիսում կբացվի «Սյունիքպրոդէքսպո-2005» ցուցահանդեսը

Սեպտեմբերի 24-ին Գորիսում տեղի կունենա «Սյունիքպրոդէքսպո-2005» ցուցահանդեսը: Այն կազմակերպել են Գորիսի բիզնեսի աջակցության կենտրոնը Սյունիքի մարզպետարանի եւ Գորիսի քաղաքապետարանի հետ եւ Դի էյ Այ-Հայաստանի փոքր եւ միջին ձեռնարկությունների շուկաների զարգացման ծրագիրը: Ակնկալվում է, որ ցուցահանդեսին կմասնակցեն ավելի քան 50 կազմակերպություններ, որոնք կներկայացնեն գյուղմթերքների վերամշակումն ու արտադրությունը, թեթեւ արդյունաբերությունը, շինանյութերի արդյունաբերությունը, ոսկյա իրերի արտադրությունը, ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաները:

Ա. Մ.

ԻՆՏԵՐՆԵՏԱՅԻՆ ԿԱՊ

Ամենամսյա խափանումները շարունակվում են

Հերթական նվերն ինտերնետ օգտագործողներին

Երեկ կեսօրից Հայաստանում չէր գործում ինտերնետը: Ըստ «Արմենտելի» պաշտոնական հաղորդագրության, Վրաստանի տարածքում (Փոթի-Նովոռոսիյսկ) վնասվել է օպտիկամանրաթելային մալուխը: Հաղորդագրությունը տարածվել է ժամը 16.06-ին: Ոչ մի խոսք չկա մալուխի վերականգնման եւ ինտերնետի նորմալ վերագործարկման ժամկետների մասին:

«Այս տարի նման խայտառակ

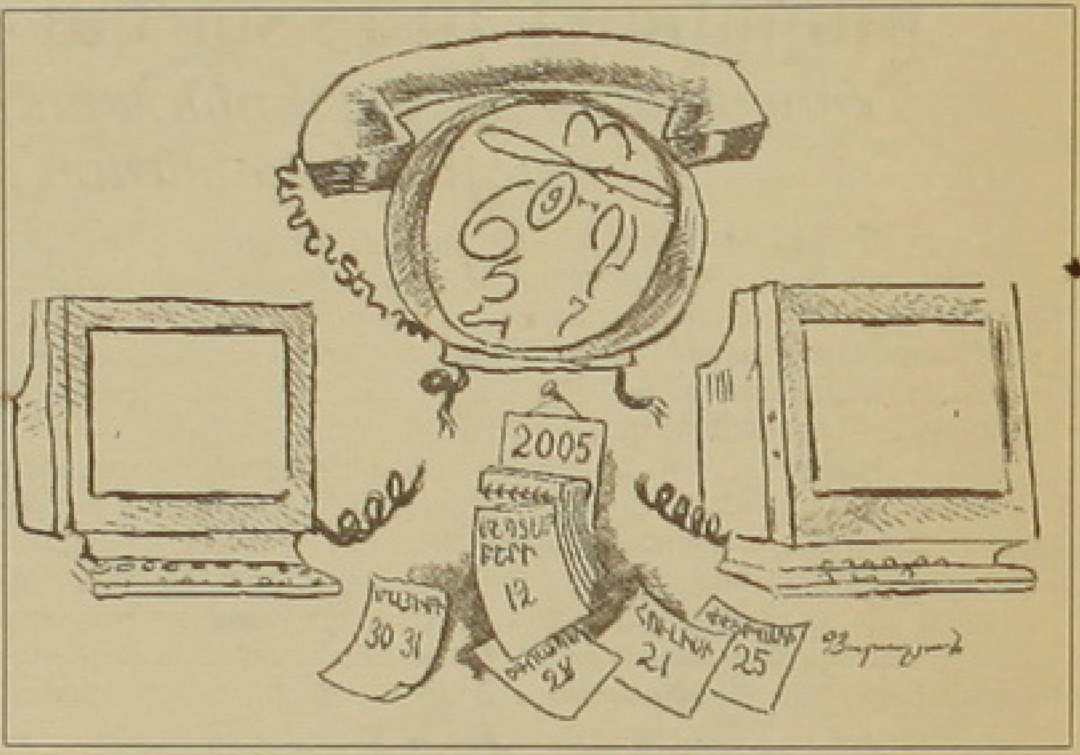

դեպքեր գրանցվել են օգոստոսի 28-ին, օգոստոսի 2-3-ին, հուլիսի 21-ին, հունիսի 29-ին, մայիսի 31-ին, մայիսի 30-ին, փետրվարի 25-ին, ասաց «Արմինկոյի» տեխնիկական տնօրեն **Գրիգոր Սաղյանը**: Կան այլ դեպքեր եւս, որոնք «Արմենտելը» վթար չի համարել եւ գրավոր հաղորդագրություն չի տվել: Մասնավորապես անընդհատ վնասվում են Երեւան-Գյումրի, Երեւան-Վանաձոր կապուղիները, որոնց մասին մեզ պարզապես տեղեկացնում են հեռախոսազանգով»:

Ընդհանրապես հեռահաղորդակցության բնագավառում կապն անգամ 1 րոպեով ընդհատվելու իրավունք չունի: Ըստ պրն Սաղյանի, յուրաքանչյուր կենտրոնակայան անխափան կապ ապահովելու համար պետք է առնվազն երկու էլեկտրասնուցման միացում, մարտկոցներ եւ դիզելային գեներատոր ունենա: Իսկ կապուղիների անընդհատ գործարկումն ապահովելու համար պետք է այլընտրանքային երթուղի լինի: «Արմենտելն» ունի այլընտրանքային՝ արբանյակային կապ, սակայն չունեցածի հաշիվ է, քանի որ ապահովում է հայաստանյան ինտերնետ օգտագործողների պահանջարկի 1/10-ը միայն», ասաց Գրիգոր Սաղյանը: Իրանի տարածքով օպտիկամանրաթելային կապուղին շահագործման դեռեւս չի հանձնված: «Արմենտելի» ղեկավարությունը նշում է, որ իրանական կողմի հետ բանակցությունները ընթացքի մեջ են:

Ինչ վերաբերում է նման դեպքերում ինտերնետ օգտագործողների վնասների փոխհատուցմանը, ապա, «Արմենտելի» միակողմանի պայմանագրի համաձայն, կազմակերպությունն ամսական 720 ժամ ինտերնետային կապ է ապահովում 16 հազար դոլարին համարժեք դրամ՝ գումարած 20 ԱԱՀ-ով, ինչի դեպքում կարող է ամսվա ընթացքում 8 ժամ ինտերնետ չմատակարարել: 8 ժամից ավելի ինտերնետի մատակարարումը դադարեցնելու դեպքում «Արմենտելը» պետք է գումար չգանձի յուրաքանչյուր չմատակարարած րոպեի դիմաց: Սակայն նշենք, որ չմատակարարած ինտերնետի ծավալը հաշվարկում է «Արմենտելը»: Հիշենք ինտերնետի խափանումների վերաբերյալ «Արմենտելի» գրավոր հաղորդագրությունների անհամապատասխանությունն իրականությանը:

«Արմենտելից» տեղեկացրին, որ ինտերնետային կապն ընդհատվել է Երեւանի ժամանակով ժամը 16-ին, մեկ ժամ անց կարճ ժամանակով վերականգնվել է, ապա կրկին ընդհատվել: «Նովոռոսիյսկում ընթացիկ աշխատանքների պատճառով է կապը խափանվել: Ասել են՝ հնարավորինս արագ կվերականգնեն: Այժմ Հայաստանում ինտերնետը պրովայդերներին տրամադրում ենք արբանյակային կապով, սակայն արագությունը ցածր է», ասացին «Արմենտելում»:

Այս անգամ կապը վերականգնվեց ժամը 20:30-ին: Պարոն Սաղյանը երեկոյան «Ազգ»-ին տեղեկացրեց, որ վթարվել էր Ուկրտելեկոմի կապուղին, որի հետեւանքով գերբեռնվել էր Ռուսաստանի հետ միացնող կապուղին, արդյունքում 5 անգամ նվազեց Արմինկոյի տրամադրած ինտերնետային կապի արագագործությունը:

Հուսանք, որ հաջորդ խափանումը կլինի մեկ ամսից ոչ շուտ:

ԹԱՄԱՐ ՄԻՆԱՍՅԱՆ

Օդի ջերմաստիճանը կտատանվի

ԵՐԵՎԱՆ, 12 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Հայաստանի առանձին շրջաններում սեպտեմբերի 12-13-ը սպասվում են տեղումներ, իսկ սեպտեմբերի 14-18-ը՝ առավելապես առանց տեղումների եղանակ: Ինչպես հայտնեց «Հայպետհիդրոմետ» վարչության օդերեւութաբանական կանխատեսումների բաժնի պետ Զարուհի Պետրոսյանը, սեպտեմբերի 12-13-ը օդի ջերմաստիճանը 2-4 աստիճանով կնվազի, իսկ սեպտեմբերի 14-18-ը՝ 5-6 աստիճանով կբարձրանա: Շաբաթվա ընթացքում հովտային շրջաններում առավելագույն ջերմաստիճանը կլինի +34, նվազագույնը՝ +27, իսկ լեռնային շրջաններում, համապատասխանաբար, +25 եւ +14 աստիճան:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության ԺԳ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետության 47
ֆաքս 374 1 562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ /հեռ 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ /հեռ 529221
Լրագրողների սենեակ /հեռ 581841
Համակարգչ. ծառայութիւն /հեռ 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն /հեռ 529353
Համակարգչային շարուածք
«Ազգ» թերթի
Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան խստիւ արգելւած են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

Մասնակի բոյկոտ կամ մասնակի «կայֆեր»

Ո՞վ կարող է շահել մասնակի հաճույքը

«Արդարություն» դաշինքը երեկ ԱԺ նիստերի մասնակի բոյկոտի որոշում է կայացրել: «Ոչ թե նոր որոշում, այլ նախկին որոշման վերահաստատում», ճշտեց խմբակցության պատգամավոր Ստեփան Զաքարյանը: Ի՞նչ է այդ մասնակի բոյկոտը. ըստ Վիկտոր Դալլաքյանի, իրենք կմասնակցեն միայն հասարակության լայն շերտերի համար նշանակություն ունեցող օրենքների քննարկմանը. «Կգնանք ցույց տալու ռեժիմի դեմքը»: Օրինակ, ավանդների վերադարձման, երիտասարդության մասին եւ այլ օրենքներ, որոնք հարյուր հազարավոր հասցեատերեր ունեն՝ ընդդիմադիրների հետաքրքրության կիզակետում են: Ընդ որում, ոչ միայն մասնակցելու են քննարկումներին, այլեւ որոշումների վրա ազդեցության հույս չունենալով, նաեւ քվեարկելու են: «Դասական ձեւով ենք օգտագործելու խորհրդարանի ամբիոնը», նշեց «Արդարության» քարտուղարը, այնուամենայնիվ, չնկատելով, որ «մասնակին» եւ «դասականը» իրար հակասում են:

Եվ այսպես, ընդդիմությունը 2 տարուց մի փոքր պակաս բոյկոտելով ԱԺ նիստերը, վերադարձավ խորհրդարան, քանզի այդ ժամանակահատվածում դառը փորձ կուտակեց, որ հասարակությունն այլեւս չի գա հանրային վայրեր, եւ այդ ձեւով հեղափոխության, ավելի ճիշտ՝ իշխանափոխության ռեսուրսը սպառված է: Բոյկոտի՝ թեկուզ մասնակի դադարեցման պատճառը եւ առանցքը հանրաքվեն է, որն ընդդիմությունն ուզում է վերածել իշխանափոխության առիթի: Համոզվածություն, որ իր ցանկություններն ու հնարավորությունները կհամընկնեն, ընդդիմությունն, իհարկե, չունի:

Դաշինքի անդամ Վազգեն Մանուկյանը թեեւ նախօրոք հայտարարել էր, որ բոյկոտը սպառել է իրեն, բայց երբ դաշինքում նրան բացատրել են (բա՞), ըստ Վ. Դալլաքյանի, որ մասնակի բոյկոտն ավելի ճիշտ է, նա հասկացել է: Նույնիսկ Արշակ Սադոյանն է ընդունել այդպիսի որոշման իրավացիությունը:

«Ազգային միաբանությունը» դեռ շաբաթ օրն էր որոշում կայացրել, որ դադարեցնում է բոյկոտը (ոչ մասնակի) եւ վերադառնում է խորհրդարան, Արտաշես Գեղամյանի բառերով՝ խնդիր ունենալով. «ՀՀ-ն փրկել ապազգային իշխանություններից եւ վերահաստատել սահմանադրական կարգերը»: «Քաղաքական ինտելեկտի աղբյուր ընդդիմությունը», որը «ջախջախեց կոալիցիայի բոլոր փաստարկները», հանրաքվեի հարցում, սակայն, սպասում է նախագահ Ռ. Քոչարյանի՝ հանրաքվե անցկացնելու հրամանագրին. «Հակահարվածը պայմանավորված կլինի իշխանության բանեցրած հնարքներով»: Դրանից հետո ընդդիմությունը կճշտի իր մարտավարությունը, որն, ըստ Վ. Դալլաքյանի, երկու ուղղվածություն է ունենալու. ա) հակաքարոզչություն, հանդիպումներ, հարցազրույցներ, բ) գործողություններ հանրաքվեի օրը (կախված այն որոշումից, թե ընդդիմությունը «ոչ» կոչի, թե բոյկոտ հանրաքվեին): Սահմանադրական փաթեթը բոյկոտելու որոշման դեպքում՝ այն հատվածին, որին միշտ ստիպում են գնալ քվեարկության (գյուղապետներ, մարզպետարանների աշխատակիցներ եւ այլն)՝ խորհուրդ կտրվի գնալ եւ «ոչ» ասել:

«Մեր գործողությունները պայմանավորված կլինեն այն հանգամանքով, թե որ պարագայում ավելի դժվար կլինի իշխանությունների համար կեղծել հանրաքվեի արդյունքները: Ես ձեզ վստահեցնում եմ, որ ընդդիմությունն ամբիոնը կօգտագործի փայլուն ձեւով, եւ դուք դրա ականատեսը կլինեք»: Այսպիսով, ընդդիմության մեջ վերստին արթնացել է այն հույսը, որ ուներ մի քանի տարի՝ հանրաքվեի ժամանակ ստանալ ժողովրդի աջակցությունը բոյկոտի կամ «ոչ»-ի տեսքով, իրավունք վերապահելով իրեն պահանջելու իշխանության հրաժարականը:

«Ազգային միաբանության» առաջնորդն ավելի առաջ է ընկնում՝ խորհուրդներ տալով կոալիցիային եւ Ռ. Քոչարյանին. «Եթե կոալիցիան եւ Ռ. Քոչարյանը գիտակցեն, որ սեփական շահը պետք է ստորադասել ազգային շահին, կհամաձայնեն ԱՄ խմբակցության առաջարկներին՝ սահմանադրական փոփոխությունների ընդունումից հետո գնալ անմիջապես ԱԺ-ի լուծարման, իսկ կառավարության կազմավորման 50-րդ օրը՝ արտահերթ նախագահական ընտրությունների նշանակման»: Ճիշտ է, թեեւ՝ այս առաջարկները վերեւներից առայժմ անարձագանք են մնում:

Անկախ իշխանության, կոալիցիայի ձեռնարկած քարոզչական մարտավարությունից, անկախ հանրաքվեին «կողմ» տեսակետների ընդունելի եւ հասկանալի մատուցումից՝ հայն ուրիշ մի ֆենոմենի կրողն է, հաճախ ապրում եւ գործում է օտարների ջղով. օտարի, եվրոպացիների աչքին սեւերես չլինելու համար կարող է վեր կենալ-գնալ ու «այո» ասել սահմանադրական փաթեթին, որից սատանան էլ գլուխ չի հանում՝ հանրության շահերն արտացոլում-ամրագրո՞ւմ է, թե՞ ոչ, այդպիսով խառնելով ընդդիմության խաղաթղթերը:

ՄԱՐԻԵՏԱ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

«Անցել է կեղծիքների ժամանակը»

1-ին էջից

Ի պատիվ ՀՀ ԱԺ-ի 19-րդ տարեդարձի եւ խորհրդարանի գործունեության այս տարի լրացող 10-ամյակի, նոյեմբեր ամսին մի շարք երկրների միջխորհրդարանական պատվիրակությունների ներկայացուցիչներ հրավիրվել են Հայաստան՝ հայ գործընկերների հետ տոնելու մեր երկրի կրկնակի տոնը: Դրանից անկախ մինչեւ տարեվերջ Հայաստան կայցելեն Սլովակիայի, Ռումինիայի, Բուլղարիայի եւ Ռուսաստանի խորհրդարանների նախագահները: Վերջինիս այցը Հայաստան նախատեսվում է դեկտեմբերին: ԱՊՀ միջխորհրդարանական վեհաժողովի երկու մշտական հանձնաժողովների նիստերը կայանալու են Երեւանում: ՆԱՏՕ-ի խորհրդարանական վեհաժողովի հետ անցկացվող «Ռուզ Ռոութ» սեմինարը նույնպես անցկացվելու է Հայաստանում, որի շրջանակներում մեր երկիր կայցելեն մի քանի տասնյակ երկրների պատվիրակություններ եւ պատասխանատու առաքելություններ: Նույն ամսին Ալբանիայի մայրաքաղաքում Հայաստանին կփոխանցվի Սեւծովյան միջխորհրդարանական համագործակցության վեհաժողովի նախագահությունը:

Ընթացիկ նստաշրջանում սահմանադրության փոփոխությունների նախագծի երրորդ ընթերցումն իրականացնելու հաստատակամությունը բարձրաձայնելով՝ Արթուր Բաղդասարյանը կարեւորեց բոլոր պատգամավորների լիարժեք մասնակցությունը խորհրդարանի ամբողջական գործունեությանը. «Պատգամավորը, որին ժողովուրդն ուղարկել է խորհրդարան, կարեւոր եմ համարում, որ գա ԱԺ եւ կատարի այն պարտավորությունները, որոնք ստանձնել է ընտրվելու ժամանակ: Հանդիպումներ պետք է ունենամ գործընկերներիս հետ ե՛ւ իշխանության, ե՛ւ ընդդիմության ճամբարներից, պետք է հստակեցնել բոլորի դիրքորոշումը: Եվս մեկ անգամ կոչ եմ անում վերադառնալ եւ լիարժեք մասնակցել ԱԺ գործունեությանը»: Իսկ սահմանադրության փոփոխություններով խորհրդարանի լիազորությունների ընդլայնումն ԱԺ նախագահը ձեռքբերում է համարում, քանի որ ուժեղ խորհրդարանը Հայաստանի զարգացման համար, ըստ նրա, երաշխիք է:

Բաղդասարյանը խորհրդարանի այսօրվա խնդիրն է համարում բացատրել ժողովրդին, թե սահմանադրական բարեփոխումներն ինչքան կարեւոր են եւ ինչ բարենպաստ զարգացումներ են բերելու երկրի համար: Դրանց կարեւորությունը, խորհրդարանի նախագահի վստահեցմամբ, ընդգծվել է նաեւ Մ. Նահանգներ նրա կատարած այցելության ընթացքում: Մի քանի տասնյակ հանդիպումներում ապացուցվել է, որ Մ. Նահանգներում հետեւում են Հայաստանում ընթացող զարգացումներին: Ի վերջո ԱԺ նախագահը փոփոխությունների թեման եզրափակեց վստահեցմամբ. «Կեղծիքներ կատարելու ոչ մի անհրաժեշտություն չկա, եւ մեր ժողովուրդն էլ չի հանդուրժի: Պետք է անցկացնենք մաքուր, թափանցիկ հանրաքվե, կեղծիքների ժամանակն անցել է»: Ընդգծելով հանդերձ համախումբ լինելու եւ միասնական աշխատելու անհրաժեշտությունը, Արթուր Բաղդասարյանը տեղեկացրեց, որ «Օրինաց երկիր» կուսակցությունը, որպես հավատամք ունենալով քաղաքական խաղաղությունն ու մրցակցությունը, շարունակելու է իր գործունեությունը խորհրդարանում եւ չի պատրաստվում ընդունել նախորդ օրը Վ. Մանուկյանի հնչեցրած խորհուրդը մանդատները վայր դնելու եւ կոալիցիայից դուրս գալու վերաբերյալ:

ՔԱՂԱՔԱՊԵՏԱՐԱՆ

Երեւանի օրը կնշվի հոկտեմբերի 8-ին եւ 9-ին

Իսկ սգո պարագաների վաճառքը կկանոնակարգվի օրենքով

Քաղաքապետարանում երեկ հրավիրված ամենշաբաթյա մամուլի ասուլիսի ժամանակ փոխքաղաքապետ **Արման Սահակյանը** տեղեկացրեց, որ կառավարության որոշմամբ յուրաքանչյուր հոկտեմբեր ամսվա երկրորդ շաբաթ օրը կնշվի Երեւանի օրը: Այս տարի տոնական միջոցառումները կանցկացվեն հոկտեմբերի 8-ին եւ 9-ին: Ակնկալվում է մեծ թվով հյուրերի առկայություն: Արդեն հայտնի է միջոցառումների գլխավոր ռեժիսորը: Դա Վիգեն Ստեփանյանն է: Տոնակատարությունները կսկսվեն հոկտեմբերի 8-ին: Այդ օրը օպերայի եւ բալետի պետական թատրոնում տեղի կունենա հանդիսավոր նիստ, իսկ դրա ավարտից հետո համերգ Ազատության հրապարակում: Համերգներ եւ տոնական միջոցառումներ տեղի կունենան մայրաքաղաքի բոլոր համայնքներում: Փոխքաղաքապետը հայտնեց նաեւ, որ տոնակատարությունը կեզրափակվի աննախադեպ հրավառությամբ:

Մշակույթի ոլորտի մյուս նորությունն այն էր, որ քաղաքապետարանը 14 մլն դրամ է հատկացրել երաժշտական դպրոցներում սովորող միակողմանի եւ երկկողմանի ծնողազուրկ, զոհված, հաշմանդամ ազատամարտիկների եւ գերազանցությամբ սովորող երեխաների ուսուցման ծախսերը վճարելու համար: Այսինքն, այդ երեխաներն ամբողջությամբ կազատվեն ուսման վճարից: Արման Սահակյանը ընդգծեց, որ հատկապես կարեւորվելու են ժողգործիքների գծով սովորողները, քանի որ նրանց թիվը վերջին տարիներին նվազել է:

Առեւտրի եւ սպասարկումների ոլորտից Արման Սահակյանը ներկայացրեց շինանյութերի վաճառքի օբյեկտներում ստեղծված վիճակը: Նա նշեց, որ մայրաքաղաքում հաշվառված են նման 256 օբյեկտներ, որոնք իրենց ապրանքների վաճառքը իրականացնում են մայթերի վրա, երբեմն նաեւ մեքենաների երթեւեկելի մասում եւ անգամ զավթած հողատարածքներում: Անմիջապես տնից վաճառք իրականացնող սուբյեկտները 65-ն են: Ըստ Արման Սահակյանի, այդ բոլոր խախտումների համար տնտեսվարողները զգուշացվել են, եւ հավանաբար հետագայում կկիրառվեն ավելի խիստ միջոցառումներ: Սակայն հասկանալի չեղավ, թե կոնկրետ ինչ միջոցառումներ կարող է կիրառել քաղաքապետարանը, երբ որոշ ժամանակ անց հենց փոխքաղաքապետը նշեց, որ իրենք օրենսդրական լծակներ չունեն կարգազանցներին պատժելու համար: Նույնը կարելի է ասել նաեւ փողոցային առեւտրի կապակցությամբ, որտեղ, Արման Սահակյանի հավաստմամբ, խնդրի վերջնական կարգավորման համար տարիներ կպահանջվեն: Այս դեպքում նա կարեւորեց փողոցային առեւտրից չօգտվելու հանգամանքը, ասելով, որ այն կարծիքը, թե փողոցում վաճառվող ապրանքներն ավելի էժան են, չի համապատասխանում իրականությանը: Նրա հավաստմամբ, փողոցում եւ շուկայում վաճառվող ապրանքների գները չեն տարբերվում միմյանցից:

Ռեստորաններից եւ սրճարաններից լսվող բարձր երաժշտության վերաբերյալ բողոքներ գրեթե չեն եղել, հայտնեց փոխքաղաքապետը եւ ասաց, որ եւս մեկ ժամով երկարացվել է գիշերային ժամերին աղմուկը թույլատրված սահմանները չգերազանցելու ժամանակը: Այն այժմ տեւում է գիշերվա ժամը 23-ից մինչեւ առավոտյան 8-ը:

Սգո պարագաների վաճառքի մասին երեկվա բանախոսը չցանկացավ երկար խոսել, ասելով, որ շուտով խորհրդարանի քառօրյա նիստերի քննարկմանը կդրվի «Հուղարկավորության մասին» օրենքի նախագիծը, որտեղ կկարգավորվեն այդ հարցերը: Արման Սահակյանը միայն տեղեկացրեց, որ համաձայն օրենքի, մասնավորապես դագաղները պետք է վաճառվեն գերեզմանոցների մոտ գտնվող հատուկ առանձնացված տարածքներում:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Ավանդների վերադարձման ջատագովը

ԱԺ երրորդ գումարման վեցերորդ նստաշրջանում ընդգրկված չէ ավանդների վերադարձման որեւէ հարց: Հմայակ Հովհաննիսյանն օրակարգի քննարկման ժամանակ անընդունելի համարեց դա՝ նաեւ հիշեցնելով ՀՀ նախագահին կից ավանդների վերադարձման հարցն ուսումնասիրող հանձնաժողովի մասին, որի կատարած աշխատանքից ԱԺ-ն տեղյակ չէ. «Այսինքն՝ թաքցնում են ոչ միայն ժողովրդից, այլեւ ԱԺ-ից: Մինչդեռ ասեկոսեներ կան, որ հանձնաժողովը հայտնաբերել է կոնկրետ անձերի, որոնք հափշտակել եւ կողոպտել են ժողովրդի ավանդները»:

Հիշեցնելով ավանդների վերադարձման վերաբերյալ առկա երեք օրինագծերի մասին, որոնցից մեկի համահեղինակը Արշակ Առաքելյանն էր, պատգամավորը հռետորական հարց տվեց. «Ինչ է, դուք սպասում եք, որ Ա. Առաքելյանի նման մյուս ավանդատուներն էլ չհասցնե՞ն իրենց ավանդները ստանալ»:

Արձագանքելով Հ. Հովհաննիսյանին՝ ԱԺ նախագահ Արթուր Բաղդասարյանն ասաց. «Հովհաննիսյանը, որ դեմ է եղել ավանդների վերադարձմանը, իր հետեւողական գործելակերպով ամեն ինչ արել է, որ դրանք չվերադարձվեն՝ հիմա որոշում է կայացրել անընդհատ այդ հարցը բարձրացնել»: Ըստ ԱԺ նախագահի՝ հարցն օրակարգ կմտնի սահմանված կարգով: Խորհրդարանական հանձնաժողովը ստեղծվել-աշխատել է, սահմանված կարգով հարցը նորից օրակարգ կներառվի: Իսկ հանրապետության նախագահի ստեղծած հանձնաժողովն օրենքով տեղեկատվություն չի ներկայացնում ԱԺ-ին: «Պարկի մեջ ասեղ թաքցնել հնարավոր չէ», իր խոսքն ավարտեց ԱԺ նախագահը:

Մ. Խ.

Հիփոթեքային վարկը կարող է իրական դառնալ

«Քաղաքացիական օրենսգրքում լրացումներ եւ փոփոխություններ կատարելու մասին» օրենքի նախագծով, որ քննարկվեց երեկ բացված ԱԺ քառօրյայում, կանոնակարգվում է հիփոթեքի շուկան. երեք ընթերցման ընթացակարգ անցնելուց հետո գործողության մեջ դրված օրենքի եւ այլ օրենքների համադրմամբ կիջնի հիփոթեքի ստացման տոկոսադրույքը՝ 22-24 տոկոսից հասնելով 14-16-ի, իսկ վարկավորման տեւողությունը 1-3 տարուց կերկարի 5-7 տարի:

Սպանդանոցները վերականգնվում են

ԱԺ օրակարգի օրինագծերից մեկով նախատեսվում է Հայաստանում ստեղծել սպանդանոցներ, որոնք կունենան իրենց լաբորատորիաները, եւ անասունը կմորթվի ստուգումից հետո: Ծառայությունը, որ անասնատերերին կմատուցվի 6-7 հազար դրամով, ըստ գյուղնախարար Դավիթ Լոքյանի, թույլ կտա բացառել հիվանդ մսի առաքումը շուկա:

Արդյոք այս օրենքը էլ չի՞ ջարդվի խեղճ ու կրակ մարդկանց գլխին, չի՞ մոնոպոլիզացնի ոլորտը՝ գյուղացու եկամտի 10-20 տոկոսը կրկին ուղղելով վերավաճառողներին, որոնք հենց սպանդանոցների մոտից էժան կգնեն մթերքը: Մանուկ Գասպարյանի այս մտահոգությանը Դ. Լոքյանն ուղերձ արեց ավելի ուշ՝ որպես շարունակություն ընդունվելիք կարգավորիչ որոշումների:

Մ. Խ.

Երբ ծառերը խանգարում են...

Եվ «Մի թիզ հողի համար զլուխ են ջարդում»

Յակոբյան փողոցի դեմի բացօթյա շուկա տանող մայթը շինհրապարակի է վերածվել, տեղի մթերային կրպակներն ամսից ավելի փակված են: Դրանց փոխարինելու եկող նորերը, ասում են՝ միանման, պատկերավոր, կոկիկ են լինելու, նաեւ փողոցային առեւտուրը կանխելու նպատակով են դրվելու:

Կարդույտ պաստառապատ տարածքների շինարարական աղբի գոյությունն առիթ տվեց դրկից շենքի բնակիչներին իրենց կենցաղային աղբն ավելի ազատորեն փողոց նետելու: Աղբակույտերի այնպիսի տեսարան է ստեղծված, ասես բնության աղետից տուժած անտեր-անտիրական ավերակ լինի: Քաղաքի ամեն թիզ հողակտորի վրա այսօր տենդագին շինարարություն է գնում. յուրաքանչյուրն իր գլխի ճարն է տեսնում՝ կամայական, քաոսային: Մայթերն այլեւս հետիոտնին չեն պատկանում: Փողոցի մայթի մի հատվածը շինարարությամբ է զբաղված, մյուսը՝ առեւտրականների սեղանիկներով:

- Մայթերին քայլելու տեղ կթողնե՞ն:

- Մարդ մնա՞ց որ, բոլորը գնացին,- քամահրանքով ասում է տղամարդը:

Փոշու, կեղտի հարեւանությամբ ձուկ, սունկ, միս են վաճառում: Վերեւում բացօթյա շուկան է, մթերային խանութներ, ու ստեղծված հակասանիտարական վիճակը ոչ մեկին չի

Այրված փչակով ծառը:

մտահոգում: Յսկա աղբակույտերի շուրջը թափառող շներ ու մուրացիկներ՝ որքան ուզես: 5-6 բոմժ այստեղ ապրուստ հայթայթելու մշտական հանք են գտել ու ողջ օրը թափառում են շրջակայքում, մոտակա այգում, կամ էլ պատերի

Բացօթյա շուկային հարակից աղբակույտերը...

տակ աղբամաններից պեղած սննդամթերքն են կրծոտում, մնացորդը հենց այդպես էլ գցում փողոցում՝ անցորդների ոտքերի տակ: Յաճախ էլ տղաները ձեռքերին շրջում են շուկայի վաճառասեղանների մոտով: Մարդիկ վրդովվում են, դժգոհում, բայց ինչ անեն: «Ինչո՞ւ տեր կանգնող չկա սրանց, ղեկավարները չե՞ն տեսնում, սրանք էլ են մարդ, չէ՞, հոգի ունեն, շունչ են, կարիք ունեն: Մի կացարան չե՞ն կարող տալ սրանց»: Նրանցից երկուսը՝ մի կին ու մի տղամարդ դիմացի մայթի խանութի պատերին՝ ուղղակի գետնի վրա պառկած էին. շուկայից մի մարդ նրանց վրա միրգ էր շպրտում: Ահա երեւանյան բացօթյա շուկայի մի պատկեր, որտեղ հաց հանապազօրյայի համար արվող մարդկային ճիգերը ոտնատակ են տվել կարգուկանոն, խիղճ ու բարոյականություն:

Յին կրպակատերերից նրանք, ում հետ զրուցեցի, դժգոհ են ստեղծված կացությունից: Նրանց ասելով՝ նախկին 20 կրպակներին ավելանալու է մոտ 10-ը: Յին կրպակներից շատերի տարածքը կրճատել են, որ նորերին վաճառեն. «Եթե իմանայինք՝ փող կտայինք, ձեռք չէին տա»: Քաղաքապետարանի արտոնությամբ այս շինարարությունը նույնպես շատերին ձեռնտու չէ: Որովհետեւ մի մասը չունի նոր կրպակ կառուցելու հնարավորություն, կամ պարտք է արել, կամ հրաժարվել: Բացի դա, այս ընթացքում փակվածների տերերը փաստորեն «գործազուրկ» են դարձել, ապրուստի միջոցից զրկվել: Մեկ-երկուսը, իհարկե, սեղանիկների վրա շարունակում են գործ առեւտրի իրենց առօրյան: Նորաձեւ կրպակների այս շինարարությունը կոռուպցիայի հերթական դրսեւորումներից մեկն է դիտվում, «կրպակների միջեւ անգամ կես մետր ազատ տարածք չեն ուզում թույլատրել, քանի որ ամեն թիզի համար կռիվ են տալիս» ու ամեն թիզը փող արժե՝ մետրը 500-600 դոլար», ասում են նրանք: «Այս երկրում ով ինչ անում է՝ իր անձնական գրպանի համար է անում, պետությու՞ն, ժողովու՞րդ. այդ մասին մտածող չկա՞: Մոռացեք դրա մասին», ասում էր մի երիտասարդ:

Յակոբյան փողոցի մայթի այս հատվածը ժամանակի գազոնապատ տարածքն էր, որտեղ, բնականաբար, աճում են նաեւ ծառեր: (Խոտը՝ գազոնը, վաղո՜ւց վերացել է): Այս ծառերը տեղ են զբաղեցնում եւ խանգարում են շինարարությանը: Նայում եմ՝ ամեն կրպակի տարածքում համարյա մի ծառ է բարձրանում: Տեսնես ի՞նչ են անելու դրանց հետ, մտածում եմ: «Տեղաբնակների» (առեւտուր անողների) ասելով՝ ծառերը մնալու են, արգելված է կտրելը: Մի քիչ շունչ եմ քաշում: Բայց հերթական սեւ գործը դարձյալ հեղձուկ է առաջացնում: Մարդիկ վկայում են, որ օրեր առաջ ծառերից մեկում միտումնավոր փչակ են սարքել... հրդեհ առաջացրել, որ ծառը չորանա ու չորացել է: Ենթադրել են. ծառը պիտի կտրեն-հեռացնեն, որովհետեւ անպետք է ու խանգարում է: Դրանից ազատ տարածք է գոյանում, որի շուրջը հարկավոր է... մտածել: Տեսնես որքան արժե մեռած ծառի գերեզմանը...

ՄԵԼԱՆՅԱ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

Առաջնայինը ոռոգման ջուրը նվազագույն ծախսերով հողագործին հասցնելն է

Մեր թերթի համարներից մեկում անդրադարձել էինք Սպիտակի տարածաշրջանի 13 համայնքներում ստեղծված իրավիճակին, որտեղ ոռոգման համակարգերի շահագործումը օբյեկտիվ եւ սուբյեկտիվ պատճառներով տնտեսապես ոչ շահավետ է դարձել: Լեռնային գյուղերում նման իրավիճակ այսօր ստեղծվել է ոչ միայն այդ տարածաշրջանում:

Ի տարբերություն լեռնային գոտու, հարթավայրային տարածքներում ջրօգտագործողների ընկերությունների արդյունավետ գործունեություն ծավալելու հնարավորությունները մեծ են՝ պայմանավորված միջհամայնքային նշանակության պետական սեփականություն հանդիսացող ոռոգման համակարգերի առկայությամբ: Յիմնականում այդպիսի համակարգերի շահագործման համար էլ ստեղծվել են ընկերությունները, որտեղ ներկայացված են նրանց մեջ ընդգրկված բոլոր համայնքների ներկայացուցիչները, եւ որոնց շնորհիվ պահանջվող ծավալի ոռոգման ջուրը հողագործին պետք է հասնի նվազագույն ծախսերով: Ըստ էության, այս հանգամանքն է ոլորտի բարեփոխումների գլխավոր նպատակը, եւ ընկերությունների ստեղծումը իր դրական արդյունքներն արդեն տվել է: Չմոռանանք, որ հենց հարթավայրային տարածքներում է գտնվում մեր ոռոգվող հողերի հիմնական մասը:

Վերադառնալով լեռնային տարածքներին, նշենք, որ ամբողջ տարվա ընթացքում ընդամենը մեկ-երկու ամիս ջուր մատակարարելով, ջրօգտագործողների ընկերություն պահելը հաճախ լուրջ դժվարությունների է հանդիպում եւ տնտեսապես անարդյունավետ դառնում նրա գործունեությունը: Յետեւաբար, եթե ոռոգման համակարգը ունի միայն տեղային նշանակություն, այսինքն, կոչված է սպասարկելու միայն մեկ համայնքի, եթե համայնքի ղեկավարը կարողանում է լուրջ հաշվարկներով հիմնավորել, որ համայնքը կարող է ոռոգման աշխատանքները կազմակերպել ավելի քիչ ծախսերով, ապա դրանք կարելի է քննարկման առարկա դարձնել:

Սակայն համայնքների ղեկավարները, երբեմն դժգոհելով ընկերությունների գործունեությունից, լուրջ այլընտրանքային լուծումներ չեն առաջարկում: Նրանցից ոմանք էլ, ընդգրկված լինելով ընկերությունների խորհուրդների կազմում, ոչ թե նպաստում, այլ խոչընդոտում են դրանց գործունեությանը:

Այդուհանդերձ, օրենսդրությամբ համայնքներին հնարավորություն տրված է սահմանելու տեղական վճարներ, այդ թվում նաեւ ոռոգման ջրի մատակարարման համար: Բացի այդ, համայնքի ղեկավարի պարտադիր լիազորությունների մեջ է մտնում համայնքային սեփականություն ոռոգման համակարգերի պահպանումը եւ շահագործումը: Յետեւաբար «Տեղական ինքնակառավարման մասին» օրենքի այդ դրույթները կարող են կիրառվել որեւէ ՋՕԸ-ի կազմում ընդգրկված, բայց միայն տեղային նշանակություն ունեցող ոռոգման համակարգերից ջուր ստացող համայնքներում: Եթե լինեն համայնքի ղեկավարներ, որոնք հիմնվելով այդ դրույթների վրա, պատրաստակամություն հայտնեն ինքնուրույն շահագործելու պետական սեփականություն հանդիսացող համայնքային նշանակության ոռոգման համակարգը, պետությունը պետք է այդ հնարավորությունն ընձեռի՝ համակարգը նրանց երկարատեւ օգտագործման տրամադրելով:

Կառավարման եւ ընտրությունների միջոցով ձեւավորված լինելու առումով եւս ջրօգտագործողների ընկերությունները եւ տեղական ինքնակառավարման մարմինները ընդհանրություններ ունեցող կառույցներ են: Օրինակ՝ ջրօգտագործողների ընկերությունների գործունեության սկզբունքներից է ընկերության անդամների առջեւ հաշվետվու լինելը: Նման սկզբունքներ օրենքով սահմանված են նաեւ տեղական ինքնակառավարման մարմինների համար: Այս երկու կառույցների տարբերությունն այն է, որ վերջիններս, բացի ոռոգումից, պետք է զբաղվեն համայնքային նշանակության այլ խնդիրներով եւս, իսկ ընկերությունների խնդիրը միայն ոռոգման համակարգերի շահագործումն ու պահպանումն է:

Կարեւորելով մասնակցային կառավարման սկզբունքները, ընդգծելով ջրօգտագործողների ընկերությունների ստեղծման կարեւորությունը ոռոգման համակարգի արդյունավետ շահագործման առումով, մեկ անգամ եւս պետք է նշել, որ բարեփոխումների գլխավոր նպատակը ջուրը ջրաղբյուրից օգտագործողին նվազագույն ծախսերով հասցնելն է: Նպատակ, որին հասնելու համար լեռնային համայնքներում կարող են էական դերակատարում ունենալ նաեւ տեղական ինքնակառավարման մարմինները:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Թաքուն բարեգործությունը կասկածելի է եւ ոչ կոռեկտ

Ճշմարիտ բարեգործությունը մեր օրերում խիստ փնտրված ու ողջունելի երեւույթ է, ինչպես մարդասիրական, այնպես էլ օրինակելի լինելու տեսակետից: Սակայն զարմանալի մի գաղտնապահություն կարող է փչացնել բարեգործական ակցիայի մասին մեր պատկերացումները: Այդպես եղավ նաեւ այն դեպքում, երբ փորձեցինք մանրամասնել Կալիֆոռնիայի հայ ատամնաբույժների միության բարեգործական ակցիան Երեւանում: Սակայն բացի Էրեբունի ատամնաբուժական կենտրոնի մենեջեր ու այնտեղ աշխատող բժիշկներին տեսնելուց, ուրիշ բան չկարողացանք արձանագրել զուտ այն պատճառով, որ ատամնաբուժական գործող կազմի անդամներն իրենց «չխոսկանությունը» պատճառաբանեցին այսպես. «Մեր կազմակերպիչ Գեղամն ասել է՝ առանց իմ թույլտվության ոչ ոքի հարցերին չպատասխանեք»: Գեղամի թույլտվության համար փորձեցինք զանգել նրա բջջային հեռախոսին, սակայն ապարդյուն. զգուշավոր կազմակերպիչը նաեւ անհասանելի էր: Արդյունքը այն տհաճ զգացողությունն է, որ մարդ ունենում է անարդարորեն կասկածելի համարվելու պարագայում: Իհարկե, չենք ժխտում, որ անբարեխիղճ լրագրողներ էլ են պատահում, սակայն կարելի՞ է արդյոք բոլորին նույն արշինով չափել, հարգարժան, բայց եւ անհասանելի պարոն Գեղամ: Նույնն է, թե բոլոր ատամնաբույժներին կամ բարեգործներին չափենք վայ-բժիշկների կամ շահախնդիր վայ-բարեգործների արշինով:

Ընդգծենք, դա եւ անարդար է, եւ ոչ կառուցողական:

ՍՈՒՍԱՆՆԱ ՄԱՐԳԱՐՅԱՆ

Պարզաբանում է նոտարը

«Ազգին» էր դիմել Մանվել Միրզոյանը եւ դժգոհել, որ իր մահացած մոր թոշակը չի կարողանում ստանալ: Նա մի քանի անգամ դիմել է Շենգավիթ համայնքի տարածքային սոցապ բաժին, այնտեղ այլեւայլ պատճառաբանություններով միշտ հետաձգել են վճարումը: Իսկ գործող օրենքի համաձայն, թոշակառուի մահվանից հետո վճարվում է երկու ամսվա թոշակը միանվագ վեց ամսում: Եվ ահա Մանվել Միրզոյանն անպատասխանատու աշխատողների երեսից չկարողացավ իր հանգուցյալ մոր՝ Օֆիկ Յակոբյանի 27.800 դրամ կենսաթոշակն ստանալ ժամկետի լրացման պատճառով: Սակայն այժմ կա նաեւ մեկ այլ լուծում, այդ մասին տեղեկացրեց առաջին նոտարական գրասենյակի նոտար Ալվարդ Մելքոնյանը: «Բազմաթիվ դիմումները հիմք հանդիսացան, որ արդարադատության նախարարությունը հարցը կարգավորեց, եւ մահից հետո 6 ամսվա ընթացքում դիմողներին կվճարվի երկու ամսվա կենսաթոշակն առանց ժառանգության իրավունքի վկայագրի (համապատասխան փաստաթղթեր ներկայացնելուց հետո), առ այսօր շատ քաղաքացիներ 6-ամսյա ժամկետում չեն կարողացել ստանալ այդ գումարը, նրանք նոտարական գրասենյակների միջոցով կարող են ձեւակերպել ժառանգության իրավունք նվազագույնը վճարելով ծառայության վճար՝ 500-1000 դրամ եւ ազատվել պետտուրքի վճարից», պատասխանեց տկն Մելքոնյանն ու մի քանի րոպեում Մանվել Միրզոյանի փաստաթղթերը ձեւակերպեց:

ՄԱՐԻՆԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

ԱԶԳ

Արտերկիր

Կարելի է պատրիարքների մասին լուրեր տարածել

Սակայն չի կարելի շահարկել մի ամբողջ ժողովրդի բնաջնջման հետեւանքով առաջացած մարդկային դժբախտությունները

Թուրքական «Ենի սաֆաք» թերթը սեպտեմբերի 9-ի համարում հրապարակել է «Մեսրոպ Մութաֆյանի մեծ մայրն ու քույրը մահմեդականնե՞ր են» վերնագրով հոդվածը: Նույն թերթը նախորդ համարում հրապարակել էր Պոլսո երջանկահիշատակ պատրիարք Շնորհք արք. Գալուստյանի մասին հոդված, որտեղ նշվում էր, թե հանգուցյալ պատրիարքի մորական կողմից մեծ մայրը երկրորդ անգամ ամուսնացել է թուրքի հետ, ընդունել մահմեդականություն, եւ պատրիարքը եղել է Թուրքիայի կրոնական գործերի վարչության նախկին պետ Լյութֆի Դողանի հարազատ եղբայրը:

«Ենի սաֆաքին» սեպտեմբերի 8-ի համարում հրապարակած հոդվածով միացել էր նաեւ «Միլլիեթը»: Թե ի՞նչը հանկարծ թուրքական այս թերթերին դրդեց փորփրել Պոլսո հայոց պատրիարքների ազգակցական կապերն ու ազգականների մեջ մահմեդականներ հայտնաբերել, դժվարանում ենք ասել: Բայց որ դրանց հրապարակումները, այն էլ Շնորհք արք. Գալուստյան եւ Մեսրոպ Բ Մութաֆյան պատրիարքների օրինակով, եթե Ստամբուլում չխթանեն թուրք մահմեդականների հետ հայերի ամուսնությունը, գոնե կթուլացնեն խառն ամուսնությունների նկատմամբ թուրքահայ համայնքի հակազդեցությունը, ակնհայտ է: Թերեւս այդ առումով պատահական չէ, որ «Ենի սաֆաքն» ու «Միլլիեթը», վերագրելով Շնորհք պատրիարքի մեծ մորը մահմեդականության ընդունումը, կրոնական գործերի վարչության պետին դարձնում են նրա հարազատ եղբայրը: Մեսրոպ Բ Մութաֆյանի պարագայում արդեն մահմեդական է դառնում մեծ մոր հետ նաեւ հարազատ քույրը:

Մութաֆյան պատրիարքն իր մեծ մոր եւ քրոջ հետ կապված հոդվածի առնչությամբ հենց նույն օրը պատասխանել է «Ենի սաֆաքին»: Պատասխանները պոլսահայերի «Հայթերթ» ինտերնետային էջում հրապարակել է պատրիարքարանի պաշտոնական օրգան «Լրաբերը»: Մինչ պատասխանները նշենք, որ, «Ենի սաֆաքի» պնդմամբ, պատրիարքի մոր մայրը՝ Մարիամը (Մերյեմ), առաջին անգամ ամուսնացել է թուրք մահմեդականի հետ, նույնիսկ ուխտագնացություն է կատարել, ունեցել է երեխաներ: Սակայն երբ նրա ամուսինը մահացել է, նա երկրորդ անգամ ամուսնացել է Մութաֆյան պատրիարքի մեծ հոր հետ: «Ենի սաֆաքի» թղթակցուհին՝ Ֆաթմա Դուրմուշը, դիմել է պատրիարքի մորաքրոջ դուստր Նիլգյուն Գյուրշեյին, թեեւ վերջինս հրաժարվել է բացատրություններ տալուց, բայց եւ այնպես չի հերքել թերթի տեղեկությունները: Ավելին՝ պոլսահայ մի տիկին թղթակցուհուն ասել է, որ Մութաֆյան պատրիարքի հարազատ քույրը՝ Ազատուհին, ամուսնացած է մահմեդականի հետ:

Պատրիարքը հրապարակման առնչությամբ պարզաբանումներ տալով «Ենի սաֆաքի» թղթակցուհուն, ասել է. «Մեծ մայրս հայրական կողմից հայ, հոր կողմից հույն էր: Նրա հայրը Պողոս Քարաքաշյանն էր, իսկ մայրը՝ Օլիմպիան: Մեծ մորս անունն էր Վերժին Էֆզադ Եփրաքսի Քարաքաշյան: Նա առաջին անգամ ամուսնացել է Արթին Բալըքչյանի հետ, ծնվել էր մորաքույրս՝ Ազատն ու մայրս՝ Մարին: Մորաքույրս ամուսնացավ Սեբաստիայի Զառա գյուղից հայ քրիստոնյա Նշանի հետ, որը հանգչում է Ստամբուլի հայկական գերեզմանոցում: Իսկ մայրս ամուսնացել էր բնիկ ադաբազարցի Օնիկ Մութաֆյանի, այսինքն՝ հորս հետ, ծնվել ենք ես եւ քույրերս՝ Փերուզն ու Ազատուհին»:

Այս խոսքերից պարզվում է, որ Մութաֆյան պատրիարքի մեծ մոր անունը, ինչպես «Ենի սաֆաքն» է գրում, Մերյեմ չէր, իսկ Ազատը ոչ թե նրա քույրն է, այլ մորաքույրը, ընդ որում՝ ամուսնացած հայի հետ: Ինչ վերաբերում է պատրիարքի հոր մահմեդական ազգականներին, ապա Արթին Քարաքաշյանի մահից հետո տկն Վերժինը անօգնական է մնում, ապա ծանոթանում է Մեհմեդ Ալի Վարոլերի հետ: 1944-ին նրանք ամուսնանում են եւ ունենում Սեւիմ անունով մի դուստր: Քանի որ տկն Վերժինի երկրորդ ամուսինը թուրք էր, ուստի Մութաֆյան պատրիարքի մորաքույր Սեւիմ Վարոլերը դառնում է մահմեդական, ապա ամուսնանում Էրսան Շենքանի հետ եւ տեղափոխվում Գերմանիա, որտեղ ծնվում է պատրիարքի զարմուհին՝ Նիլգյուն Շենքանը: 1995-ին նա ամուսնանում է Ահմեդ Գյուրշենի հետ, ունենում է Օզգե անունով դուստր:

Մութաֆյան պատրիարքի քույրերից Փերուզն ամուսնանում է Առա Քամարի, իսկ Ազատուհի-Ագնիվը՝ Ժիլբեր Մալխասյանի հետ եւ այդ ամուսնություններից ծնվում են Նաթան Քամարն ու Մանե Մալխասյանը: Այլ կերպ՝ Մութաֆյան պատրիարքը մահմեդական այլ ազգական չունի, քան մորաքույրն է, նրա ամուսինը եւ մորաքրոջ դուստրն ու թոռը:

«Ենի սաֆաքին» պատասխանելիս պատրիարքը պարզաբանումներ է տալիս նաեւ Շնորհք արք. Գալուստյանի մոր մասին, թերեւս դրանով էլ հերքվում են գաղտնի մահմեդականություն դավանելու մասին երջանկահիշատակ պատրիարքի մորը վերագրվող պնդումները եւ խոսակցությունները, թե պատրիարքը եղել է Լյութֆի Դողանի հարազատ եղբայրը: Ըստ պարզաբանումների, Շնորհք արքեպիսկոպոսի հայր Միհրան Գալուստյանը Յոզղաթի Իդդելի գյուղից էր, իսկ մայրը՝ Շուշանը, Բեքեք գյուղից: Նրանք ամուսնանում են 1908-ին, ծնվում են Անուշը, Շնորհիկը, Արմենը եւ Արշակը՝ հետագայում Գալուստյան պատրիարքը: Սակայն թուրքերը կոտորածի տարիներին Իդդելիում, Մութաֆյան պատրիարքի վկայությամբ, սպանում են Միհրան Գալուստյանին, նրա երեք եղբայրներին: Սպանություններից չեն խուսափում նաեւ Լեւոն Գալուստյանի կինն ու խորթ ընտանիքը:

Համագյուղացի Հաջի Ալի Դողանը կնության է վերցնում Շնորհք արքեպիսկոպոսի մորը՝ Շուշանին, բայց այս կինն իր երեխաների հետ շարունակում է ապրել Միհրան Գալուստյանի երկրորդ հարկը հիմնովին ավերված տան առաջին հարկում: Ավելին՝ նա զգալով, որ թուրքերը բարի աչքով չեն նայի հայերին, իր երեխաներին հանձնում է որբանոց: 1956-60 թթ., երբ Շնորհք եպիսկոպոսը Երուսաղեմում ստանձնում է պատրիարքի փոխանորդի պաշտոնը, նրա մայրը՝ Շուշանը, ուխտագնացության համար հենց նրա մոտ՝ Երուսաղեմ է գնում, այլ ոչ թե Մեքքա: Իսկ իր կյանքի վերջին տարիներն իր որդու՝ Պոլսո հայոց պատրիարք Շնորհք արք. Գալուստյանի հետ անցկացնում է պատրիարքարանում:

Մեսրոպ Բ Մութաֆյան պատրիարքի պատասխանները «Ենի սաֆաքի» թղթակցուհուն չափազանց ուշագրավ են: Շնորհիվ դրանց նախ հերքվում են Պոլսո հանգուցյալ եւ ներկայիս պատրիարքների շուրջը տարածվող մտացածին լուրերը, մեկ անգամ եւս երեւան է հանվում Թուրքիայում հայկական կոտորածների փաստը, որպեսզի ասենք՝ կարելի է լուրեր տարածել ինչ-որ նպատակով, սակայն չի կարելի շահարկել մի ամբողջ ժողովրդի բնաջնջման հետեւանքով առաջացած մարդկային դժբախտությունները:

ՀԱԿՈԲ ՉԱՔՐՅԱՆ

ԽՈՍՏԱՆՈՒՄ ԵՆ ՆՈՐ ԱՀԱԲԵԿՉՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

«Ալ Ղաիդան» սպառնում է ԱՄՆ-ին եւ Ավստրալիային

Ամերիկյան ABC հեռուստաընկերությունը ցուցադրել է «Ալ Ղաիդայի» ներկայացուցչի տեսագրված ելույթը, որտեղ ահաբեկչությունների սպառնալիքներ են հասցեագրված ԱՄՆ-ին եւ Ավստրալիային:

«Երեկ Լոնդոնն ու Մադրիդն էին, վաղը կլինեն Լոս Անջելեսը, Մելբուռնը: Եվ հույս չունենաք, թե այս անգամ մենք հանդես կբերենք զսպվածություն կամ կարեկցանք: Մենք մահմեդականներ ենք, սիրում ենք խաղաղություն: Բայց երբ թշնամին խախտում է խաղաղությունը կամ թույլ չի տալիս դրան հասնել, լավագույնը դառնում են մարտի աղմուկը, պայթյունների որոտը, անհավատների մորթոտումը», հայտարարում է «Ալ Ղաիդայի» ներկայացուցիչը, որի դեմքը տեսագրության մեջ ծածկված է սեւ կտորով: Նա հեռուստադիտողներին հորդորում է չհավատալ «լոնդոնցի եւ վաշինգտոնցի» ստախոս քաղաքական գործիչներին: «Նրանք ձեր զավակներին ուղարկել են միայնակ մեռնելու Իրաքի տոթակեզ անապատում կամ Աֆղանստանի դժնդակ լեռներում: Մեզ հարկավոր չէ զավթիչների եւ բռնակալների պարտադրած թվացյալ խաղաղությունը», ընդգծում է տեսագրված անձը:

ԱՄՆ հատուկ ծառայությունները կարծում են, որ ժապավենի վրա նախկին կալիֆոռնիացի Ադամ Գադանն է: Մի քանի տարի առաջ նա իսլամ է ընդունել, ընկել ծայրահեղականների ազդեցության տակ եւ նրանց հետ մեկնել Պակիստան:

Գադանն անցյալում եւս տեսագրված ելույթներ է ունեցել «Ալ Ղաիդայի» անունից: Հատուկ ծառայությունները կարծում են, որ նա իրոք ահաբեկիչների ներկայացուցիչն է:

Ամերիկացիները Թալ Աֆարում թունավոր գազեր են օգտագործել

Իրաքի հյուսիսում Թալ Աֆար քաղաքի համար օրերս մղված մարտերի ժամանակ ամերիկյան զորքերն օգտագործել են մարտական թունավոր գազեր: Ռոյթեր գործակալությունը նշում է, որ իսլամիստ ծայրահեղականների ինտերնետային կայքէջերից մեկում սեպտեմբերի 11-ի ահաբեկչությունների 4-րդ տարելիցի կապակցությամբ հրապարակած ծայրահեղականների մեջ «Ալ Ղաիդայի» իրաքյան մասնաճյուղի առաջնորդ Աբու Մուսաբ ալ Զարքաուին հայտարարում է. «Թալ Աֆարում զավթիչները բնակչության դեմ օգտագործեցին առավել ավերիչ զինատեսակներ եւ խիստ թունավոր գազեր: Նրանք մի քանի անգամ պարտություն էին կրել այդ քաղաքում եւ վերադառնալով ավերեցին այն, որպեսզի վերջ դնեն մոջահեդների պայքարին»:

RFI ռադիոկայանի տվյալներով, իրաքցի եւ ամերիկացի զինծառայողների 10 հազարանոց զորամիավորումը շաբաթ օրը լայնածավալ գործողություն է ձեռնարկել իրաքցի ապստամբներին Սիրիայի սահմանամերձ շրջաններից, մասնավորապես Թալ Աֆար քաղաքից դուրս մղելու նպատակով: Հաղորդվում է, որ քաղաքում սպանվել են 140 ապստամբներ, 200-ն էլ գերի են ընկել: Կիրակի երեկոյան ապստամբները նահանջել են քաղաքից:

Թալաբանի. «Ռուսաստանը պետք է վերանայի իրաքյան քաղաքականությունը»

Իրաքի նախագահ Ջալալ Թալաբանին Ինտերֆաքս գործակալությանը տված հարցազրույցում Մոսկվայի իշխանություններին հորդորել է վերանայել ՌԴ իրաքյան քաղաքականությունը, քանզի այն արտացոլում է Ռուսաստանում Իրաքի դեպքերի «անբարյացակամ ընկալումը»:

Նրա խոսքերով, Մոսկվայում Իրաքի խորհրդարանական ընտրությունների արդյունքների ոչ միանշանակ գնահատումը եւ ամերիկյան զորքերի ներկայության առթիվ արտահայտվող դժգոհությունն իրաքցիներին ստիպում են «կասկածանքով» նայել Ռուսաստանին:

«Կարծում եմ, Ռուսաստանն այսօր Իրաքին նայում է ԱՄՆ-ի հետ իր լավ կամ վատ հարաբերությունների պրիզմայի միջով: Այնինչ նա պետք է լավ հարաբերություններ հաստատի անմիջականորեն մեր կառավարության, խորհրդարանի, օրինական կուսակցությունների եւ քաղաքական խմբերի հետ», նշել է Թալաբանին:

Նրա խոսքերով, Իրաքում նոր վարչակարգ է հաստատվել «լրջորեն եւ երկար ժամանակով»: Ըստ Թալաբանիի, այսօր Ռուսաստանը չի դատապարտում Իրաքում կատարվող ահաբեկչությունները, ինչպես Հուսեյնի օրոք ԽՍՀՄ-ը չէր տեսնելու էր տալիս քրդերի դեմ քիմիական զենքի օգտագործումը:

«Ռուսաստանյան ընկերությունները պետք է հասկանան. միայն պետության հետեւողական ու բարեկամական քաղաքականությունն իրենց թույլ կտա վերադառնալ Իրաք», ընդգծել է քուրդ նախագահը՝ ակնարկելով ռուս-իրաքյան նավթային գործարքների վերանայման անհրաժեշտությունը:

Իսրայելական զորքը հեռացավ Գազայից

Երեկ առավոտյան իսրայելական վերջին զինվորը դուրս է եկել Գազայի հատվածից: Այնտեղ իսրայելական զորքի 38-ամյա ներկայությունն ավարտվել է: Զորքերի դուրսբերման ավարտին նվիրված կարճատեւ արարողության ժամանակ բրիգադային գեներալ Ավիվ Կոխավին հայտարարել է. «Առաքելությունը կատարված է, ժամանակաշրջանն ավարտված է»:

Իսրայելական զրահատեխնիկայի վերջին շարասյան դուրսբերումից հետո սահմանային անցակետը փակվել է բետոնե բլոկներով: Ինտերֆաքս գործակալությունը նշում է, որ 360 քառ. կմ մակերես եւ 1,4 մլն բնակիչ ունեցող Գազայի հատվածն արդեն անցել է Պաղեստինյան ինքնավարության վարչակազմի եւ անվտանգության ուժերի վերահսկողության տակ:

Գազայում դատարկված հրեական 21 բնակավայրերում հայտնվել են հազարավոր պաղեստինցիներ: Պաղեստինյան դրոշ է պարզված իսրայելական բանակի նախկին գլխավոր շտաբի շենքի վրա: Պաղեստինցիները ցնծությամբ նշում են իսրայելական օկուպացման ավարտը:

Պաղեստինյան ինքնավարության ղեկավար Մահմուդ Աբբասն իսրայելական զորքի դուրսբերումն անվանել է պատմական իրադարձություն եւ «պաղեստինցիների ամենաերջանիկ օրը վերջին 100 տարում»: Գազայի հրեական 21 ավաններից բոլոր 8000 բնակիչները հեռացել են Իսրայելի տարածք:

Գազայի հատվածում մնում են 19 սինագոգներ: Իսրայելի կառավարությունն օրերս որոշեց չքանդել դրանք եւ թողնել պաղեստինցիների պատասխանատվության ներքո: Սակայն պաղեստինյան վարչակազմը վրդովմունքով ընկալեց իսրայելցիների այդ որոշումը: Ինքնավարության ներկայացուցիչները խնդրեցին կազմաքանդել սինագոգները, որպեսզի հետագայում վանդալիզմի թիրախ չդառնան:

Նրա խոսքերով, սինագոգներն անխաթար հանձնելով՝ իսրայելցիները սադրանքի են դիմում պաղեստինցիների նկատմամբ: «Նախկին հրեական ավաններում զավթիչների կառուցած որեւէ շինություն չենք թողնելու, բացի ջերմոցներից», ընդգծել է պաղեստինցի ներքգործնախարարը:

Իսրայելա-պաղեստինյան հակամարտության միայն վերջին 5 տարիներին Գազայի հատվածում զոհվել են ավելի քան 4100 անձինք, այդ թվում հարյուրավոր երեխաներ եւ կանայք:

Պ. Ք.

Հոնկոնգում բացվեց աշխարհի 5-րդ «Դիսնեյլենդը»

Հոնկոնգում երեկ կեսօրին Քնած դժխուժի ծովակի մոտ բացվել է աշխարհի 5-րդ «Դիսնեյլենդը»: Պաշտոնական բացումը կատարել է ամերիկյան հանրահայտ ընկերության նախկին գլխավոր տնօրեն Մայքլ Էյսները: Նրան ընկերակցել է ՉԺՀ փոխնախագահ Ցզեն Ցժինգոնը:

Հոնկոնգի վարչապետ Դոնալդ Ցանգը «մեծ հաջողություն» է անվանել ամերիկյան ընկերության եւ տեղական իշխանությունների համագործակցությամբ ծնունդ առած չինական «Դիսնեյլենդը»: Ֆրանսպրես գործակալության տվյալներով, զվարճանքների այդ զբոսայգու վրա ծախսվել է 3 մլրդ դոլար, որից 1,8 միլիարդը հոգացել է Հոնկոնգի կառավարությունը՝ տեր դառնալով բաժնետոմսերի 57 տոկոսին: Բրիտանական նախկին գաղութի «Դիսնեյլենդը» հավակնում է չզիջել Կալիֆոռնիայում, Ֆլորիդայում, Փարիզում եւ Տոկիոյում ավելի վաղ բացված համանուն զվարճավայրերին եւ արդեն առաջին տարում հյուրընկալել է 5,6 մլն այցելուների:

Պ. Ք.

Աշնանային մարաթոն

Սեպտեմբերի 10-ից մեկնարկեց մի նոր մարաթոն մեր թատրոնների, երաժշտական ու կրկեսային խմբերի համար: Ու եւս մեկ անգամ փորձ է արվում ապացուցելու, որ մշակույթը, արվեստի այս ոլորտները չեն մեռել ու հանդիսանքներից հետ չենք սովորել: Այլ բան է, թե ինչ որակ ունեն այդ հանդիսանքները: Ով ինչ ցանկանում՝ բեմադրում է: Գրագետ, բարձրաճաշակ ներկայացումների հետ միասին շատ հաճախ ներկայացվում են այնպիսի բաներ, որոնք բավարարում են միայն գյուղական ակումբի նախկին «կուլտմասսավիկի» ճաշակը: Դեռ ավելին՝ գտնվում են «ժուռնալիստներ» եւ «թատերագետներ», որոնք փառաբանության հիմներ են հնչեցնում մամուլում եւ հեռուստատեսությամբ: Մեր պրոֆեսիոնալ ու արդարամիտ թատերագետները, գրականագետները, արվեստաբանները լռում են, չեն խոսում, եւ դատավորի ծիրանի են հագնում նրանք, ովքեր փողի կարիք ունեն կամ նրանք, ովքեր ամեն անիմաստ ու խրթին արտահայտություններ են թխում վաղուց արդեն մեռած գրախոսականներից: Եվ ստացվում է մի թատերգություն կամ գրախոսություն **Զիմզիմովի կերպարի մասին Մոլիերի «Համլետ» ողբերգությունից**:

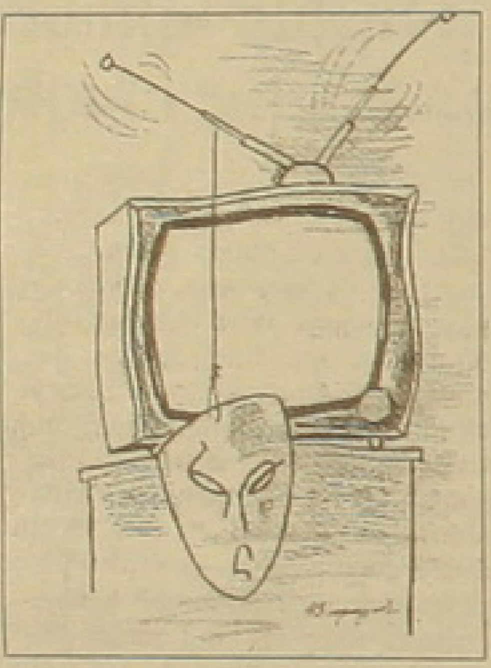

Բոլորն էլ տեսնում են, թե հայկական հեռուստատեսությունն ինչպիսի թշվառ վիճակի է հասել: Բացարձակ անգրագիտություն ու անճաշակություն է եթերում: Իբր կա, գործում է հեռուստատեսության եւ ռադիոյի ազգային ինչ-որ հանձնաժողով, որին հետաքրքրում են միայն իշխանություններին դուր չեկող այս կամ այն հեռուստաալիքը փակելու խնդիրները: Ուրիշ՝ ոչինչ: Բայց, որ գրեթե բոլոր հեռուստաալիքներով բացահայտ պոռնոգրաֆիկ կամ էրոտիկ սերիալներ են ցուցադրվում, որ խաղատուն բացած ամեն մի փողատեր կարող է իրեն թույլ տալ հայ ժողովրդի մեծերից մեկի՝ Ավետիք Իսահակյանի անվանը դիպչել, որ անգրագետ, աֆրիկյան ինչ-որ վայրենի ցեղի բարբառով գովազդային տեսահոլովակներ ցուցադրել՝ այս հանձնաժողովի հեչ պետքն էլ չէ: Ավելորդ մարդիկ այսօր իմ ու քո մուծած հարկերի հաշվին աշխատավարձ են ստանում՝ բացարձակապես ոչինչ չանելով, այսինքն՝ նպաստելով հայ մշակույթի ավերմանը: Նրանք իրենց ապահովագրել են. միշտ էլ կգտնվեն անասան «թատերագետներ», ովքեր 30-40 էջանոց էսսեներ կգրեն Հայաստանի այսօրվա հեռուստատեսության կամ թատերական ամենացածրաճաշակ ներկայացումների մասին:

Ինչ կարելի է անել: Առաջարկում եմ թեեւ անչափ դաժան, բայց ներկա պահին միակ ճշմարիտ լուծումը: Անիվներ ֆռացնողներին, 48-րդ կարգի երկրների համար նախատեսված ամերիկյան ֆիլմեր պտտեցնողներին, իրենց երբեւէ հայելու մեջ չնայող (դա իրենց համար անչափ սարսափելի մի տեսարան կլիներ) ծրագրավարներին մեկ շաբաթ, ոչ ավելի, մեկ շաբաթ նստեցնել հեռուստաէկրանի դիմաց եւ առավոտից-իրիկուն ստիպել դիտել բոլոր հաղորդումները: Հիմա կասեք, թե այս առաջարկությունը շատ ավելի դաժան է, քան նրանց գլուխը գիլյոտինի տակ տանելը: Բա ինչ առաջարկենք: Դու ավելի մարդասիրական առաջարկություն արա, սիրելի ընթերցող: Իհարկե, կարելի է անգրագիտության ու անճաշակության վերացման դասընթացներ կազմակերպել: Բայց համոզված եմ, որ մեր «թատերագետներն» ու «գրականագետները» ոչ մի օգուտ չեն ստանա այս «լիկբեզ»-երից, որովհետեւ նրանք հայոց այբուբենի միայն 14 տառին են ծանոթ, հատկապես՝ «ճ»-ին:

Դեռ լավ է, որ մենք Ազգային ժողով ունենք, որ կատակերգության չափանիշներով ողբերգություններ են բեմադրվում: Ու քանի որ ժողովուրդս այսօր միայն քաղաքականացված է, ապա մեծագույն հաճույք է ստանում ԱԺ-ում ներկայացվող ֆարսերից: Ամենաթարմ օրինակը օգոստոսի 29-31-ը եղած ներկայացումն էր, որի ժամանակ բացահայտվեց մեր «ազգընտիրների» ողջ հմայքը: Ճիշտ է, նրանք մոռացան, որ ՀՀ Սահմանադրությունում փոփոխություններ մտցնելու համար էին հավաքվել, բայց ինչպիսի՜ «պերճախոս» արտահայտություններ հնչեցրին միմյանց հասցեին: Ավելի ուրախ բան հնարավոր չէր պատկերացնել:

Եվ այսպես, սկսվել է թատրոնների, զվարճավայրերի եւ հեռուստատեսության մի նոր աշնանային մարաթոն: Ինչ է առաջարկվում հանդիսատեսին եւ ունկնդրին:

Հակոբ Պարոնյանի թատրոնն իր խաղացանկն այս տարի հարստացրել է եւս մեկ նոր բեմադրությամբ՝ «Պաղտասար աղբարով» (բեմադրիչ՝ Անուշ Սարգսյան), որը հարգանքի տուրք է հայ բեմի հզորներից մեկի՝ Վարդան Աճեմյանի ծննդյան 100-ամյակին: «Այդ հզոր բեմադրիչը երբեք ու երբեք, ոչ մի ժամանակ, ոչ մի անգամ աջ ձեռքով ձախ ականջը չբռնեց, մի բան, որ մենք բոլորս այսօր անում ենք՝ փորձելով նորարար երեւալ», նոր թատերաշրջանի շեմին հայտարարեց ՀԹԳՄ նախագահ Երվանդ Ղազանչյանը: Հույս ունենանք, որ մեր երիտասարդ դերասան Արա Դեղտրիկյանը կկարողանա նոր որակի Պաղտասար աղբար ներկայացնել:

Մեր թատրոնի մի ուրիշ մեծի՝ Մհեր Մկրտչյանի հիշատակի հարգանքն է նրա իսկ անվան արտիստական թատրոնում նրա իսկ բեմադրած «Հացթուխի կինը» պիեսի վերաբեմադրությունը: Նոր բեմադրությունում երիտասարդ արտիստներ են խաղում: Սակայն անմահ արտիստի պատգամները պահելու, նրա վարպետությունը որպես դաս մատուցելու համար հետաքրքրական ձեւ է գտնվել. անմիջական ներկայացմանը զուգահեռ ցուցադրվում է իր՝ Մհեր Մկրտչյանի կատարումը: Դա ոչ միայն հիշողության պահպանում է, այլեւ երիտասարդ արտիստներին միշտ զգոն վիճակում պահելու ձեւ:

Գաբրիել Սունդուկյանի անվան թատրոնում այս թատերաշրջանը բացվեց Ալվարդ Պետրոսյանի «Ես մի ծառ եմ ծիրանի» պիեսի ներկայացմամբ, որը նվիրված է Հայոց ցեղասպանության 90-ամյակին:

Հրաչյա Ղափլանյանի անվան Երեւանի դրամատիկական թատրոնը հոկտեմբերի 1-ից սկսում է իր 37-րդ թատերաշրջանը: Հոկտեմբեր ամսին կարելի է դիտել հետեւյալ ներկայացումները. Պերճ Զեյթունցյան «Կանգ առ, երկրագունդ» (նոր ներկայացում), Վիլյամ Շեքսպիր «Մակբեթ», «Ռոմեո եւ Ջուլիետ», Պարույր Սեւակ «Անվերջ վերադարձ», Հակոբ Պարոնյան «Կատակերգություն», Սովաժոն «Ձառ», Ժան-Բատիստ Մոլիեր «Ակամա բժիշկը», Ալդո Նիկոլայի «Սպանել սիրո համար»:

Այս տարի եւս անցկացվելու է «Արմմոնո» թատերական միջազգային փառատոնը, որի ժամանակ հանդես կգան Գուժ Մանուկյանը («Վերջի սկիզբը»), Կարեն Ջանիբեկյանը («Լիր արքայի հուշերը»), Հովհաննես Բաբախանյանը («Տրակտատ թաշկինակի մասին»), ինչպես նաեւ Մեծ Բրիտանիայից, Մ. Նահանգներից, Ռուսաստանից, Շվեյցարիայից, Լեհաստանից, Իրանից, Թուրքմենստանից ժամանած արտիստներ:

Անչափ հետաքրքրական է լինելու Հայաստանի (ավելի ճիշտ կլինի ասել՝ Երեւանի) երաժշտական աշունը: Սեպտեմբերի 13-ին «Արամ Խաչատրյան» համերգասրահում տեղի կունենա «Սերենադ» կամերային նվագախմբի համերգը՝ Հայաստանի պետական ֆիլհարմոնիկ նվագախմբի փողային կազմի մասնակցությամբ (գեղ. ղեկավար եւ դիրիժոր՝ Էդուարդ Թոփչյան, մենակատար՝ Սվետլանա Նավասարդյան, դիրիժոր՝ Սուրեն Շահիջանյան): Կներկայացվի Մոցարտի «Այսպես են վարվում բոլոր կանայք» օպերայի նախերգանքը, Լիստի «Սիմֆոնիան»: Սեպտեմբերի 23-ին նույն համերգասրահում տեղի կունենա Հայաստանի պետական ֆիլհարմոնիկ նվագախմբի 2005-06 թթ. համերգաշրջանի բացումը: Համերգը կկայանա «21-ի հեռանկարներ» 6-րդ երաժշտական միջազգային փառատոնի շրջանակներում: Մենակատարն է լինելու ֆրանսիացի դաշնակահար Ֆրանսուա-Ժոլին Պիոլին: Կհնչեն Բրամսի եւ Բրուքների ստեղծագործություններից: Համերգաշրջանի հովանավորն է, ինչպես միշտ, Հայկական բարեգործական ընդհանուր միությունը:

Հայաստանի պետական կամերային նվագախումբը (գեղ. ղեկավար եւ դիրիժոր՝ Արամ Ղարաբեկյան) իր նոր համերգաշրջանը կսկսի սեպտեմբերի 24-ին «Արամ Խաչատրյան» համերգասրահում: Հանդես կգա 20-ամյա ջութակահար, Բրյուսելի «Էլիզաբեթ թագուհի միջազգային մրցույթի» 2005 թ. առաջին բացարձակ մրցանակակիր Սերգեյ Խաչատրյանը (Գերմանիա):

Եվ այսպես, թատերական ու երաժշտական աշնանային մարաթոնը սկսված է:

ՍԵՐԳԵՅ ԳԱԼՈՅԱՆ

«Եվրոպական ժառանգության օրեր-2005»

«Եվրոպական ժառանգության օրեր-2005» միջոցառումների շրջանակում կազմակերպվել է «Գիրք ճանապարհի, ճանապարհ գրքի» խորագրով այս գողտրիկ ցուցահանդեսը:

Այն ամփոփ ներկայացնում է հայ գրքարվեստի դարավոր ճանապարհի կարեւորագույն փուլերը՝ սկսած ձեռագիր մատյանների նկարազարդման արվեստից մինչեւ մեր ժամանակները՝ ընդգրկելով հայ դասական գրականության, ինչպես նաեւ ռուս եւ եվրոպացի հեղինակների (Ա. Պուշկին, Մ. Գորկի, Սերվանտես, Վոլտեր, Գ. Ֆլոբեր) գրքերի հայերեն թարգմանությունների նկարազարդումները, որոնց մեծ մասը ցուցադրվում է առաջին անգամ:

Ցուցահանդեսի այցելուն կարող է ծանոթանալ հայ գրքային գրաֆիկայի լավագույն օրինակներին, որոնց հեղինակների թվում են Վ. Սուրենյանցը, Է. Շահինը, Տ. Փոլադը, Մ. Սարյանը, Հ. Կոջոյանը, Տ. Խաչվանքյանը, Մ. Արուտչյանը, Է. Իսաբեկյանը, Գ. Խանջյանը եւ ուրիշներ:

ՔՆԱՐԻԿ ԱՎԵՏԻՍՅԱՆ

ՀՅՈՒՐԱԽԱՂԵՐ

«Ագրամ Խանի» պարային արվեստը երեւանյան բեմում

«Պատմությունները պարի մեջ են, պետք է միայն մեկ անգամ հասկանալ, թե ինչպես կարդալ դրանք, բարբաշի գլխիվայր ծառեր, հողաստեր, երկնքի մեջ գտնվող կանայք, քնած հասարակություն: Շարժումը երկրային է, վայրընթաց, շատ գեղեցիկ է դիտվում վերեւից: Թվում է, թե պարողները հողի եւ երկնի մասնիկներն են», գրում է «The Observer»-ը պարային մենակատար Ագրամ Խանի ելույթի առիթով: «Ագրամ Խան» ընկերության ներկայիս ռեժիսոր Ֆառուխ Չոդրիին մենակատարը թիմակցեց 1999-ին, երբ ներգրավվեց բելգիական բեմական արվեստի հետազոտական եւ վերապատրաստման ստուդիաների «Էխ-գրուպ» ծրագրերում: Այստեղ Ագրամին տրամադրվեց պարային խումբ եւ մասնագիտական աջակցություն: Այս ընթացքում բրիտանական պարային փառատոնում նրա ներկայացրած «Ազատ թռիչքը»՝ սոլո աշխատանքը, աննախադեպ հաջողություն ունեցավ եւ ուշադրություն գրավեց: 2000-ին իր մասնակցությամբ «Սրընթաց շարժում» գործը Ագրամի խորեոգրաֆիկ գործունեության սկիզբը դրեց, որին հաջորդեց Չոդրիի հետ «Ագրամ Խան» ընկերության հիմնադրումը: Խումբը համարվում է աշխարհի առաջատար երիտասարդ պարային խմբերից մեկը, որը հյուրախաղերով հանդես է եկել աշխարհի նշանավոր բեմերում եւ փառատոներում՝ արժանանալով մրցանակների, իսկ մենակատարը՝ բարձր կոչումների:

Ընկերության ամենաամբողջական ստեղծագործությունը «Ma»-ն է: Պարային արվեստի պլաստիկային գերազանց տիրապետող արտիստները ելույթ են ունենում թավջութակահարի, հարվածային գործիքների կատարողների եւ երգչի հետ: Պարային ռիթմիկան եւ շարժումները ներդաշնակվում են հնդկական երաժշտական լեզվի հատուկ սիմվոլիկային, որն ուղեկցվում է հնդկական թմբուկի՝ մրիդանգամի նվագակցությամբ:

Խմբի ներկայացումներին հատուկ են պարային արվեստի տարրերի անսովոր համադրումները՝ ժամանակակցի եւ դասականի, որը կատարվում է անշարժության եւ արագության հաջորդականությամբ, եւ շարժումների լեզվին հաղորդում է ճկունություն, զգայունություն, ուժ եւ դրամատիզմ:

Խմբի արվեստը, որին ծանոթ չենք, ներկայացվում է ըստ մեզ տրամադրած տեղեկության: Հայ հանդիսականն այս անսովոր մշակույթին հաղորդակցվելու հնարավորություն կունենա այսօր երեկոյան՝ օպերային թատրոնում: Պարային ներկայացումը կազմակերպել է հայաստանյան «Բրիտանական խորհուրդը»:

Մ. Բ.

Փառատոնը հյուրընկալվեց Կոտայքի մարզում

Շարունակվում է «Մեկ ազգ, մեկ մշակույթ» հիմնադրամի նախաձեռնած «Պահպանենք մեր մշակույթը» հանրապետական մշակութային փառատոնը: Փառատոնն արդեն հյուրընկալվել է Արմավիրի, Արարատի, Սյունիքի մարզերում: Սեպտեմբերի 10-ին փառատոնը հյուրընկալվեց Կոտայքի մարզում: Մարզկենտրոնում՝ Հրազդան քաղաքի մանկապատանեկան ստեղծագործության կենտրոնում փառատոնի պատվիրակությանն աղ ու հացով դիմավորեցին փոխմարզպետ Լեւոն Միքայելյանի գլխավորությամբ: Մարզի մանկական պարային խմբերի ելույթներից հետո փառատոնի մասնակիցները դիտեցին կենտրոնի սաների նկարների ցուցահանդեսը, ծանոթացան մարզի գրողների հրատարակած գրքերին: Քիչ անց լեփ-լեցուն դահլիճում ազդարարվեց «Պահպանենք մեր մշակույթը» հանրապետական փառատոնի հանդիսավոր սկիզբը, որը բացելու պատիվը տրվել էր մարզի «Միկա» ազգագրական պարի համույթին (գեղ. ղեկավար՝ Մանվել Ռաֆայելյան), Կոմիտասի անվան լարային քառյակին: Փառատոնի 2 ժամ տեւած համերգային ծրագրում իրար էին հաջորդում հանրապետության արվեստի ճանաչված գործիչները, Կոտայքի մարզից ընտրված լավագույն համույթներն ու անհատ կատարողներ:

«Ուշագրավ էր, որ մարզում գործում են մեկ տասնյակից ավելի ազգագրական պարի համույթներ՝ պահպանելով հայկական տարազի ճիշտ ձեւերը, պարային շարժումների ու բեմադրության անաղարտությունը», այսպես բնորոշեց փառատոնի պատվավոր հյուր, հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդի անդամ, Հայաստանի պարարվեստի միության նախագահ, ճանաչված ու սիրված պարուհի Վանուշ Խանամիրյանը՝ դիտելով իր սաներից շատերի ելույթները: Փառատոնին իր ողջույնի ուղերձն էր հղել Կոտայքի մարզպետ Կավալենկո Շահգալդյանը:

Փոխմարզպետ Լեւոն Միքայելյանն իր ողջույնի խոսքում շեշտեց. «Արվեստի այս փառատոնն ազգային համախմբման եւ ինքնահաստատման մի յուրօրինակ դրսեւորում է, որը դարձել է ժամանակի հրամայական ու առաջնահերթություն»: Փառատոնին ողջույնի ուղերձ էր հղել նաեւ ՀՀ բնապահպանության նախարար Վարդան Այվազյանը:

Հիմնադրամի գործադիր տնօրեն Թամարա Պողոսյանը փառատոնի ավարտին շնորհակալություն հայտնեց մարզի ղեկավարությանը եւ ժողովրդին պատշաճ ընդունելության համար ու կարեւորեց փառատոնի անցկացումը՝ նշելով. «...Կունենանք մշակույթ, կունենանք առաջընթաց, կգնահատենք մեր ազգային արժեքները, կլինենք ավելի հզոր, աշխարհը կճանաչի մեզ... Մենք պետք է սերունդներին փոխանցենք մեր պապերից հասած ժառանգությունը՝ ազգային մշակույթը եւ հպարտ լինենք, որ դրա կրողն ենք եղել»:

ՄԱՐԻՆԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

ԾԱՂՐԱՆԿԱՐՉԻ ԱՉՔԵՐՈՎ

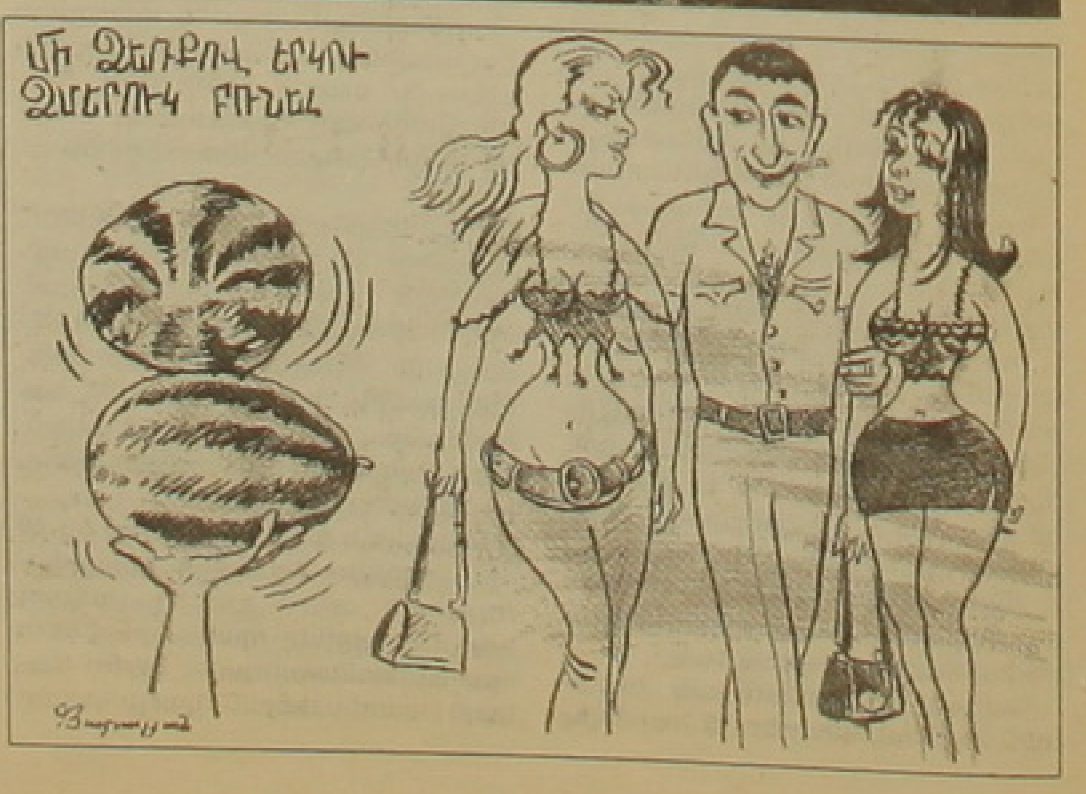

«Փյունիկը» գործնականում լուծեց չեմպիոնության հարցը

Կարճատեւ ընդմիջումից հետո վերսկսվեց ֆուտբոլի Հայաստանի բարձրագույն խմբի առաջնությունը: Տուրի կենտրոնական հանդիպումը Ոսկեհատում «Միկայի» եւ «Փյունիկի» մրցավեճն էր: Փյունիկցիների հաղթանակի դեպքում վերջին 4 տարիների անփոփոխ չեմպիոնը ժամկետից շուտ իր համար կապահովեր հերթական ոսկե մեդալները: Այնպես որ այդ հանդիպման արդյունքը բավական մեծ նշանակություն ուներ մեդալների համար մղվող պայքարի ելքի վրա: Համառ մրցակցությունում անցած խաղում հաջողությունն ուղեկցեց փյունիկցիներին, որոնք հաղթելով 2-1 հաշվով` գործնականում լուծեցին չեմպիոնության հարցը: Թեեւ մինչեւ առաջնության ավարտը դեռեւս կա 8 տուր: 25-րդ եւ 32-րդ րոպեներին փյունիկցի Աղվան Մկրտչյանը երկու անգամ դիպուկ իրացրեց 11 մ հարվածները` առաջ մղելով իր թիմին: 54-րդ րոպեին պատասխան գնդակը խփեց Արմեն Շահգելդյանը: Նշենք, որ 26-րդ րոպեին դաշտից հեռացվեց «Միկայի» պաշտպան Արսեն Մելոյանը եւ մնացած ժամանակահատվածում թիմը խաղում էր 10 հոգով:

Հերթական տուրում «Կիլիկիան» հյուրընկալվել էր «Բանանցին»: Եթե «Բանանցի» ֆուտբոլիստները պայքարում են մրցանակային տեղերի համար, ապա «Կիլիկիայի» նս դժվար է հավակնել մեդալների` հաշվի առնելով միավորների նվազագույն պաշարը: Սակայն դա չխանգարեց կիլիկիացիներին հասնելու հաղթանակի մրցակցի նկատմամբ: Ողջ հանդիպումը «Կիլիկիան» անցկացրեց գրոհների նշանաբանով: Իրենց տարերքի մեջ էին թիմի առաջատար ֆուտբոլիստներ Էրզրումյան եղբայրները, որոնք էլ դարձան «Բանանցի» դարպասը խփված 3 գոլերի հեղինակներ: 2 գոլ խփեց Նշանը, 1 անգամ էլ աչքի ընկավ Սերգեյը:

«Բանանցը» եւս ունեցավ դարպասը գրավելու համար առիթներ: Մասնավորապես 2 անգամ կարող էր աչքի ընկնել Արամ Հակոբյանը, սակայն մի դեպքում նրա գլխի հարվածը դիպավ դարպասաձողին, իսկ մյուս դրվագում մեն-մենակ հայտնվելով դարպասապահի դիմաց, թույլ հարվածեց: Խաղավերջում էլ գոլային 2 պահ չօգտագործեց Վահե Թադեւոսյանը: Բայց ի տարբերություն Արամի, Վահեն վերջին րոպեին «թրջեց» հաշիվը (3-1):

«Էսթեղլալ-Կոտայքի» ֆուտբոլիստները հյուրընկալվելիս 2 անպատասխան գնդակ խփեցին «Դինամո-Զենիթի» դարպասը: 53-րդ րոպեին հաշիվը բացեց Արսեն Բալաբեկյանը, 4 րոպե անց Սամվել Պետրոսյանը 2-րդ անգամ գրավեց մրցակցի դարպասը: Այս հաղթանակի շնորհիվ կոտայքցիներն ընդհուպ մոտեցան առաջատարներին եւ լավ հնարավորություններ են պահպանում պայքարելու մրցանակային տեղերի համար:

Մրցաշարային աղյուսակ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Փյունիկ	12	8	4	0	23-5	28
2. Միկա	12	4	6	2	16-11	18
3. Բանանց	12	4	5	3	15-16	17
4. Էսթ.-Կոտայք	12	3	7	2	14-11	16
5. Կիլիկիա	12	2	4	6	13-21	10
6. Դին.-Զենիթ	12	1	2	9	8-25	5

Ռմբարկուները

Նշան Էրզրումյան	«Կիլիկիա»	13
Արտյոմ Ադամյան	«Միկա»	8
Աղվան Մկրտչյան	«Փյունիկ»	8
Տիգրան Դավթյան	«Փյունիկ»	7
Սամվել Պետրոսյան	«Է.-Կոտայք»	7

Իսինբաեւան կրկին լավագույնն է

Ռուսաստանցի ձողացատկորդուհի Ելենա Իսինբաեւան երկրորդ տարին անընդմեջ ճանաչվում է տարվա լավագույն թեթեւաատլետուհի: Դա հայտնի դարձավ Մոնակոյում անցկացված «Ոսկե լիգայի» եզրափակիչ մրցումներից հետո, որով ավարտվեց մրցաշրջանը թեթեւաատլետների համար: Ինչպես եւ անցյալ տարի, լավագույն թեթեւաատլետ է ճանաչվել եթովպացի վազորդ Կենենիսա Բեկելեն:

Ընթացիկ մրցաշրջանը շատ հաջող էր Իսինբաեւայի համար, որը հաղթող է ճանաչվել մասնակցած բոլոր մրցումներում: Նա մի քանի անգամ գերազանցեց աշխարհի ռեկորդները` այն հասցնելով 5 մ 1 սմ-ի: Մոնակոյում Իսինբաեւան փորձեց եւս մեկ ռեկորդ սահմանել, սակայն 5 մ 2 սմ-ի սահմանագիծը չհաղթահարեց: Չնայած դրան, Ելենան 4,74 մ արդյունքով առաջինն էր ձողացատկորդուհիների մրցավեճում: Նշենք, որ Իսինբաեւան արդեն տարուց ավելի գլխավորում է թեթեւաատլետուհիների վարկանիշային ցուցակը:

«Շատ ուրախ եմ «Ոսկե լիգայի» եզրափակիչում հաղթելու եւ տարվա լավագույն թեթեւաատլետուհի ճանաչվելու համար: Ընթացիկ մրցաշրջանը շատ հետաքրքրական էր ինձ համար, միաժամանակ նաեւ` դժվարին: Երջանիկ եմ, որ հաջողվեց հաղթահարել 5 մ-ի սահմանագիծը եւ նվաճել աշխարհի չեմպիոնուհու տիտղոսը: Հուսով եմ, որ հաջորդ մրցաշրջանը եւս հաջողակ կլինի ինձ համար», նշել է Իսինբաեւան մրցանակը ստանալուց հետո:

Ինչ վերաբերում է Բեկելեին, ապա նա այս տարի Հելսինկիում կայացած աշխարհի առաջնությունում նվաճեց չեմպիոնի կոչումը` սահմանելով համաշխարհային նոր ռեկորդ (26 րոպե 17,53 վրկ):

Թեթեւ ատլետիկայի միջազգային ֆեդերացիան «Տարվա լավագույն ելույթը» մրցանակին արժանացրեց ամերիկացի արագավազորդ Ջասթին Գեթլինին եւ եթովպացի վազորդուհի Տիրունեշ Դիբաբային: Գեթլինը Հելսինկիում կայացած աշխարհի առաջնությունում հաղթող էր ճանաչվել 100 եւ 200 մ վազքում, իսկ Դիբաբան լավագույնն էր ճանաչվել 5000 եւ 10.000 մ վազքում:

Այսպիսով, թեթեւաատլետների համար մրցաշրջանն ավարտվեց: Նրանք հնարավորություն ստացան հանգստանալու առաջիկա մրցումներից առաջ: Հաջորդ մրցաշրջանի կարեւորագույն մրցումներն են մարտի 10-12-ը Մոսկվայում կայանալիք աշխարհի ձմեռային առաջնությունը եւ Գյոթեբորգում օգոստոսի 7-13-ն անցկացվելիք Եվրոպայի հերթական առաջնությունը:

Ռոնալդոն ցուցմունքներ կտա

Վերջերս բրազիլական լրատվամիջոցներում զետեղված էր մի լուսանկար, որում պատկերված էր նշանավոր ֆուտբոլիստ Ռոնալդոն` թմրանյութերի վաճառքով զբաղվող Ամոն դե Մագալյեշ Լեմոսի հետ: Այդ լուսանկարն անմիջապես հետաքրքրեց բրազիլական ոստիկանությանը, որը թմրանյութերի հետ կապված մի քանի խոշոր հետաքննություններ է անցկացնում: Լուսանկարն արվել է այն ժամանակ, երբ Բրազիլիայի հավաքականը հանդես էր գալիս Կոնֆեդերացիայի գավաթի խաղարկությունում, իսկ Ռոնալդոն հրաժարվել էր մասնակցել այդ մրցաշարին: Որոշ ժամանակ Ռոնալդոն այս հարցում համարվում էր կասկածյալ: Նրանից բացի ոստիկանությունը հետաքրքրվում էր բրազիլացի ճանաչված երգիչ Գաբրիել Օ'Պենսադորով: Ոստիկանության ներկայացուցիչները հայտարարել են, որ իրենք լսել են մի քանի ձայնագրություններ, որոնցում մի քանի անգամ նշվել է Ռոնալդոյի անունը: Ռոնալդոն պետք է ներկայանա ոստիկանական տեղամաս եւ ցուցմունքներ տա: Չնայած, ինչպես հավաստիացնում են ոստիկանները, ֆուտբոլիստին մեղադրանք չի ներկայացված: Առայժմ Ռոնալդոն այս գործում հանդես է գալիս որպես վկա:

«ՖՈՐՄՈՒԼԱ-1»

Ալոնսոն մոտ է վերջնական հաջողությանը

«Ֆորմուլա-1» դասի ավտոմրցավազքի 16-րդ փուլը, որն անցկացվեց Բելգիայում, առատ էր բոլիդների բախումներով, որի հետեւանքով մի քանի ավտոարշավորդներ, այդ թվում նաեւ Միխայիլ Շումախերը, չավարտեցին մրցումները:

Մեկնարկից առաջատարի դերը ստանձնեց կոլումբիացի Խուան Պաբլո Մոնտոյան: Իսկ նրա թիմակից ֆինն Կիմի Ռայկոնենը բավական ժամանակ հետապնդողի դերում էր: Վերջնագծից 4 շրջան առաջ Մոնտոյան բախվեց Պիցոնյեի հետ եւ երկուսն էլ դուրս մնացին պայքարից: Նույն պատճառով անհաջողության մատնվեցին նաեւ Միխայիլ Շումախերն ու Տակումա Սատոն: Իսկ հաղթող ճանաչվեց Ռայկոնենը: Ֆեռնանդո Ալոնսոն վերջնագիծը հատեց 2-րդը: Այսպիսով, նշված երկու մարզիկների միջեւ միավորների տարբերությունը կրճատվեց ընդամենը 2-ով, ուստի Ռայկոնենը գործնականում կորցրեց աշխարհի առաջնությունում հաղթող ճանաչվելու հնարավորությունից: Որպեսզի արդեն հաջորդ փուլում` Բրազիլիայում Ալոնսոն նվաճի աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսը, բավական է, որպեսզի նա 4 միավոր ավելի պակաս վաստակի, քան Ռայկոնենը:

16 փուլերից հետո ընդհանուր հաշվարկով առջեւից է ընթանում իսպանացի Ֆեռնանդո Ալոնսոն, որը վաստակել է 111 միավոր: 2-րդ տեղում Ռայկոնենն է (86 միավոր), 3-րդը Միխայիլ Շումախերն է (55): «Կոնստրուկտորների գավաթի» խաղարկության առաջատարը «Ռենոն» է (152 միավոր): Հաջորդ տեղերում են «Մակլարենը» (146) եւ «Ֆերարին» (90):

ՖՈՒՏԲՈԼ

«Թալ Գրիգն» ուղեգրի գլխավոր հավակնորդ

Ֆուտզալի Հայաստանի չեմպիոն «Թալ Գրիգը» հաջող է հանդես գալիս Լոնդոնում ընթացող չեմպիոնների լիգայի նախնական փուլի ընտրական մրցաշարում, որտեղ մեր ֆուտբոլիստների մրցակիցներն են ֆրանսիական «Ռուբիռաֆսը», անգլիական «Սպիտակ արջերն» ու Ալբանիայի «Դինամոն»:

Առաջին խաղում մեր ֆուտբոլիստները 7-2 հաշվով հաղթեցին Ֆրանսիայի չեմպիոն «Ռուբիռաֆսին», իսկ հաջորդ օրը պարտության մատնեցին Տիրանայի «Դինամոյին» (5-4): Մրցաշարի վերջին խաղում հայ ֆուտբոլիստներն այսօր ուժերը կչափեն տանտերերի հետ: Վերջիններս առաջին խաղում 1-2 հաշվով զիջել են «Դինամոյին», իսկ երկրորդ տուրում խոշոր հաշվով (6-0) հաղթել «Ռուբիռաֆսին»: Այսպիսով, 2 տուրից հետո «Թալ Գրիգը» 6 միավորով գլխավորում է աղյուսակը: 3-ական միավոր են վաստակել «Դինամոն» ու «Սպիտակ արջերը»: Հաջորդ փուլ են դուրս գալու խմբում առաջին երկու տեղերը զբաղեցրած թիմերը: Այնպես որ, մեր թիմը հիանալի հնարավորություն է պահպանում շարունակելու պայքարը: Դրա համար նվազագույնը բավարար է ոչ-ոքի ավարտել վերջին հանդիպումն անգլիացիների հետ:

Սուսաննա Մուրադյանը Լիբանանի չեմպիոնուհի

Լիբանանցի շախմատիստուհի Սուսաննա Մուրադյանը 5-րդ անգամ նվաճեց երկրի չեմպիոնուհու կոչումը: Նախկինում նա լավագույնն էր ճանաչվել 1995, 1999, 2002, 2003 թթ.: Հետաքրքրական է, որ նրա ավագ քույրը` Քնարիկը, եւս 5 անգամ (1996-98, 2001, 2004 թթ.)` դարձել է Լիբանանի չեմպիոնուհի: Այնպես որ, 1995 թ. սկսած Մուրադյան քույրերը ոչ մեկին չեն զիջել չեմպիոնուհու տիտղոսը:

Հայ ձյուդոիստները չարդարացրին սպասելիքները

Եգիպտոսում ավարտվեց ձյուդոյի աշխարհի 24-րդ առաջնությունը, որի մասնակիցների թվում էին նաեւ մեր հավաքականի 3 պատվիրակներ: Ցավոք, նրանք չարդարացրին սպասելիքները: Մարզիչները հատկապես մեծ հույսեր էին կապել Եվրոպայի այս տարվա չեմպիոն Արմեն Նազարյանի հետ: 60 կգ քաշային կարգում Արմենը հաջող սկսեց մրցումները` հաջողությամբ հաղթելով ռուսաստանցի Եվգենի Ստանեւին ու կորեացի Կիմ Կոնգ Յունին: 3-րդ փուլում նրա մրցակիցն իրանցի Վահիդ Սառլակն էր, որի դիմադրությունը հաղթահարել հայ ձյուդոիստին չհաջողվեց: Այսպիսով, Արմեն Նազարյանը դուրս մնաց մեդալների համար մղվող պայքարից: Իսկ չեմպիոն հռչակվեց Մեծ Բրիտանիայի ներկայացուցիչ Գրեյգ Ֆալոնը, որը եզրափակիչ գոտեմարտում հաղթեց ավստրիացի Լյուդվիգ Պայշերին: Բրոնզե մեդալների արժանացան ադրբեջանցի Նիյաթ Շիխալիզադան եւ կորեացի Չո Նամ Սուկը:

66 կգ քաշային կարգում հանդես եկած Հովհաննես Մալխասյանն էլ պայքարից դուրս մնաց 3-րդ փուլում: Առաջին երկու գոտեմարտերում նա հաղթեց ֆինն Առնե Պիսկանենին ու սիրիացի Բահիր Հրեսանիին, իսկ ահա հաջորդ մրցակցին` կոսովցի Յոպանիս Արենչիբիային պարտվեց: Քաշային այս կարգում չեմպիոնի տիտղոսը նվաճեց բրազիլացի Ժոաո Դերլին, որը վճռորոշ գոտեմարտում հաղթեց ճապոնացի Մասաշո Ուչիսիբային: Բրոնզե մրցանակակիրներ դարձան իրանցի Արաշ Միրեսմաիլին եւ հունգարացի Միկլոշ Ունգվարին: Հայաստանի երրորդ պատվիրակը` Լեւոն Գալստյանը (73 կգ) ընդամենը մեկ գոտեմարտ անցկացրեց` պարտվելով ռուսաստանցի Ասլան Անաեւին: Չեմպիոն հռչակվեց հունգարացի Ակոշ Բրաունը: Արծաթե մեդալը բաժին հասավ իտալացի Ֆրանչեսկո Բրուերին, բրոնզե մրցանակակիրներ դարձան ուկրաինացի Գեննադի Բիլոդիդը եւ Իսպանիան ներկայացնող Կիոսի Ուեմացուն:

Ֆեդերերը պահպանեց տիտղոսը

Վերջնագիծը հատեց «Մեծ սաղավարտ» մրցանակի շարքի ընթացիկ մրցաշրջանի վերջին մրցաշարը` թենիսի ԱՄՆ-ի բաց առաջնությունը: Տղամարդկանց մրցաշարում կրկին իր հավասարը չունեցավ թենիսիստների դասակարգման առաջատար Ռոջեր Ֆեդերերը: ԱՄՆ-ի բաց առաջնության անցյալ տարվա չեմպիոնը պահպանեց իր տիտղոսը` եզրափակիչում պարտության մատնելով 35-ամյա Անդրե Աղասուն (6-3, 2-6, 7-6, 6-1): Ֆեդերերն այդ հաղթանակի համար 1 մլն դոլար պարգեւ կստանա: 24-ամյա շվեյցարացի թենիսիստը «Մեծ սաղավարտի» մրցաշարերում 6-րդ մրցանակը շահեց:

Եզրափակիչ մրցախաղից հետո կայացած մամուլի ասուլիսում բազմափորձ Անդրե Աղասին հայտարարել է, որ թենիսիստի իր կենսագրության մեջ Ֆեդերերն ամենաուժեղ մրցակիցն էր, որի հետ բախտ է վիճակվել մրցել: «Ես հանդիպել եմ լեգենդար մի շարք թենիսիստների` Ջիմի Կոնորսի, Ջոն Մաքինրոյի, Իվան Լենդլի ու Փիթ Սամփրասի հետ: Սակայն Ֆեդերերի խաղում թույլ տեղեր չկան եւ նրան հաղթելը շատ դժվար է», նշել է Աղասին:

Կանանց մենախաղում առաջին անգամ ԱՄՆ-ի բաց առաջնության հաղթող ճանաչվեց բելգիացի Կիմ Կլիյստերսը, որի մրցակցուհին եզրափակիչում ֆրանսուհի Մերի Պիրսն էր: Այդ մրցախաղում մասնագետների կարծիքով, հաղթողի հիմնական թեկնածուն բելգիացի թենիսիստուհին էր: Եվ նա արդարացրեց սպասելիքները: Կլիյստերսն ընդամենը 1 ժամ 5 րոպեում պարտության մատնեց 30-ամյա Մերի Պիրսին (6-3, 6-1): Հարկ է նշել, որ մինչ ԱՄՆ-ի բաց առաջնությունը, 22-ամյա Կլիյստերսը 5 անգամ հանդես էր եկել «Մեծ սաղավարտի» մրցաշարերի եզրափակիչներում, սակայն հաջողության չէր հասել: Իսկ ահա ֆրանսուհին նախորդ 5 եզրափակիչներից 2-ում (1995 թ.` Ավստրալիայի բաց առաջնություն, 2000 թ.` «Ռոլան Գարոս») հաղթող էր ճանաչվել: Կանանց զուգախաղի հաղթող ճանաչվեց Սամանտա Ստոսուր-Լիզա Ռեյմոնդ զույգը, որը պարտության մատնեց Սվետլանա Կուզնեցովա-Ելենա Դեմենտեւա երկյակին (6-2, 5-7, 6-3): Իսկ տղամարդկանց զուգախաղում հաջողությունն ուղեկցեց Բոբ եւ Մայք Բրայան եղբայրներին, որոնք պարտության մատնեցին Միրնի-Բյորկման զույգին (6-1, 6-4):

էջը պատրաստեց ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

ՏԻՄ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԹԵԿՆԱԾՈՒՆԵՐԻ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅԱՆ

*Տեղական ինքնակառավարման մարմինների առաջիկա ընտրությունների կապակցությամբ «**Ազգ**» օրաթերթի խմբագրությունն ընդունում է նախընտրական բնույթի հոդվածներ,* հարցազրույցներ եւ այլ նյութեր գովազդային կարգով: Նյութերը կարելի է պատվիրել խմբագրությունում կամ ներկայացնել պատրաստի վիճակում, համապատասխան լուսանկարներով:

Կարեւոր է նկատի ունենալ 2 պայման.

1) նյութերը հրապարակվելու են վճարովի՝ գովազդային Գ նշանի տակ,

2) բացառվելու է մրցակից թեկնածուների հակագովազդը:

«ԱԶԳ»

UNFPA

LEADER IN REPRODUCTIVE HEALTH AND POPULATION AND DEVELOPMENT

VACANCY ANNOUNCEMENT

NATIONAL PROGRAMME OFFICER (ICS9/NOB)

Appointment: One-year service contract initially

Under the supervision of the Country Director and Assistant Representative, the NPO substantively contributes to the effective management of UNFPA activities in the areas of population and development, reproductive health, gender and HIV/AIDS. He/she analyzes and assesses relevant political, social and economic trends and provides substantive inputs to project formulation and evaluation, joint programming initiatives and national development frameworks.

The National Programme Officer:

- In collaboration with Government counterparts, CST advisers, NGOs and other partners contributes substantively to the formulation and design of the country programme and its component projects in line with Government priorities and according to UNFPA programme policies and procedures. Ensures quality of programme/project design incorporating lessons learned, newly developed policies and best practices and establishing appropriate execution and monitoring mechanisms and systems.
- Assists to analyze and interprets the political, social and economic environment relevant to population and development, reproductive health and gender and identifies opportunities for UNFPA assistance and intervention. Assists to keep abreast of new policy developments and strategies analyzing policy papers, strategy documents, national plans and development frameworks and prepares briefs and inputs for policy dialogue, technical assistance coordination and development frameworks.
- Analyzes and reports on programme and project progress in terms of achieving results, using existing monitoring and evaluation tools and introducing new mechanisms and systems; identifies constraints and resource deficiencies and recommends corrective action. Monitors projects expenditures and disbursements to ensure delivery is in line with approved project budgets and to realize targeted delivery levels.
- Expedites and coordinates project implementation establishing collaborative relationships with executing agencies, experts, government counterparts and other UN agencies facilitating timely and efficient delivery of project inputs and addressing training needs of project personnel.
- Helps create and document knowledge about current and emerging population development trends, RH and gender issues, by analyzing programmes, projects, strategies, approaches and ongoing experience for lessons learned, best practices, and shares with management for use in knowledge sharing and planning future strategies.
- Assists advocacy and resource mobilization efforts of the Country Office by preparing relevant documentation, i.e. project summaries, conference papers, speeches, donor profiles and participating in donor meetings and public information events.

We are looking for candidates who have:

- The ability for advocacy and advancing a policy oriented agenda
- A track record in innovation and marketing of new approaches
- Integrity, commitment and respect for diversity
- Skills to manage relationships, communicate and develop people
- An ability for analytical and strategic thinking and results orientation

Other Requirements:

Successful candidates must have a masters degree in health, population, demography and/or other related social science field. We expect professional experience of 3 to 5 years, preferably in programme/project management in the public or private sector. Language requirements are: fluency in Armenian, English, and Russian. Candidates are expected to be proficient in current office software applications.

UNFPA offers an attractive compensation package commensurate with experience.
Please submit your CV together with an Application Letter and a United Nations Personal History (P-11) form to the UN House Guards Office (address: 14 Petros Adamyan St., Yerevan). P-11 forms can be downloaded from www.unfpa.org/about/employment site and www.careercenter.am site. Please indicate the vacancy post you are applying for on your application.
Only hard copies of the above documents will be accepted. Please, no electronic submissions and no phone calls.
We will only be able to respond to those applicants in whom UNFPA has a further interest.
Deadline for applications: 30 September 2005, 5:00 p.m.

AMERICAN EMBASSY YEREVAN VACANCY ANNOUNCEMENT

OPEN TO: All Interested Candidates
POSITION: Political Specialist, FSN-10; FP-5 (steps 5 through 14)
OPENING DATE: September 6, 2005
CLOSING DATE: September 20, 2005

The U.S. Embassy in Yerevan, Armenia is seeking an individual for the position of a Political Specialist in the Political/Economic section.

BASIC FUNCTION OF POSITION

Draft Analytical and factual reports on political, human rights issues (HHR portions,) legislative and judiciary, national and local election-related issues, regional developments, corruption and Diaspora-related issues. Also, draft factual reports on government reshuffles, health issues (including AIDS,) criminal events, Armenia's membership and obligations in international organizations. Develop and maintain personal working relationship with key political, legislative, human rights and law enforcement key figures. Advise the Ambassador, Deputy Chief of Mission and Political/Economic section on political and social trends, legislation and law enforcement through regular press briefings, memos and e-mails.

A copy of the complete position description listing all duties and responsibilities is available on www.usa.am and in the Human Resources office. Contact number (37410) 46-47-00.

QUALIFICATIONS REQUIRED

NOTE: All applicants are instructed to address each selection criterion detailed below with specific and comprehensive information supporting each criteria.

- Possession of masters degree in Political Science, International Relations, History, International Law or other closely related field.
- Minimum eight years progressively responsible experience in social science research and analysis, newspaper reporting on political matters, university teaching, or closely related field.
- Level 5 (professional fluency) in both written and spoken English, Russian and Armenian.
- A thorough knowledge of Armenias political institutions, structure, political parties and systems, historical development and legal structure and Constitution, as well as a thorough knowledge of internal political reporting requirements and procedures.
- Ability to maintain contacts up to high levels with individuals in the public and private sector.
- Must be computer literate.

SUBMIT APPLICATION TO

Human Resources Office
Attention: Gohar Sargsyan
1 American Avenue, Yerevan 375082, Armenia
FAX: (374 10) 46-47-42

Alternatively, you can send your resumes/application to yerevanvacancies@state.gov

CLOSING DATE FOR THIS POSITION September 20, 2005
An Equal Opportunity Employer

ՀՀ Կենտրոնական բանկը 13.09.2005թ. ժ.9.00 ից սահմանում է արտարժույթի հետեւյալ հաշվարկային փոխարժեքները ու գնման եւ վաճառքի հետեւյալ գները.

ISO-ի կոդը	Միավոր	Արտարժույթ	Հաշվարկային փոխարժեք	Գնում	Վաճառք
USD	1	ԱՄՆ դոլար	456.19	451.60	460.80
EUR	1	ԵՎՐՈ	561.71	558.30	565.10
RUR	1	Ռուս. ռուբլի	16.09	15.10	17.10

IN ARMENIAN, RUSSIAN, www.azg.am ENGLISH AND TURKISH

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԳՆԱՆՇՄԱՆ ՀԱՐՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) «ՊԳԳ - ԳՀԱՇՁԲ - 05/62» ծածկագրով կազմակերպում է գնանշման հարցում՝ **«Տպագրական աշխատանքների» ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 675 ՀՀ դրամ փոխանցել «Էյչ Էս Բի Սի» բանկ Հ/Հ 001-230044-001 «ՓԻԱՐ ԷՅԷՄ» ՍՊԸ-ին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք. Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ.՝ 28-93-25, Վ. Հովհաննիսյանին:

Հրավերը անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ գնանշման հարցման հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող՝ 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 16.00-ին:

Ուղղում

2005 թ. սեպտեմբերի 10-ի համարում տպագրված «ՊԳԳ-ԳՀԾՁԲ-05/71» ծածկագրով գնանշման հարցման մասին հայտարարության տեքստում «2005 թ. սեպտեմբերի 23»-ի փոխարեն կարդալ «2005 թ. սեպտեմբերի 26»:

Դրամավարկային տեղեկատու

Սեպտեմբերի 2-8-ն ընկած ժամանակահատվածում դրամավարկային ցուցանիշները հետեւյալն էին.

Դրամական բազա, դրամական զանգված

Փողի բազան նվազել է 4 մլրդ 154 մլն դրամով եւ սեպտեմբերի 8-ին կազմել 178 մլրդ 453 մլն դրամ: Զուտ արտաքին ակտիվները (առանց սեփականաշնորհման միջոցների) նվազել են 9 մլրդ 348 մլն դրամով, զուտ ներքին ակտիվներն աճել են 5 մլրդ 194 մլն դրամով:

Օգոստոսի 27-ից սեպտեմբերի 2-ն ընկած ժամանակահատվածում փողի զանգվածը նվազել է 5 մլրդ 71 մլն դրամով եւ սեպտեմբերի 2-ին կազմել 341 մլրդ 428 մլն դրամ: Շրջանառության մեջ կանխիկ դրամը նախորդ շաբաթվա համեմատ աճել է 736 մլն դրամով, կազմելով 124 մլրդ 309 մլն դրամ: Դրամով ցպահանջ ավանդները նվազել են 769 մլն դրամով եւ կազմել 43 մլրդ 672 մլն դրամ: Դրամով ժամկետային ավանդներն աճել են 83 մլն դրամով եւ կազմել 17 մլրդ 623 մլն դրամ: Արտարժույթով ավանդները նվազել են 5 մլրդ 120 մլն դրամով եւ կազմել 155 մլրդ 825 մլն դրամին համարժեք արտարժույթ: Ընդ որում, արտարժութային ցպահանջ ավանդները կազմել են 76 մլրդ 98 մլն դրամ (նախորդ շաբաթվա համեմատ նվազել են 13 մլրդ 351 մլն դրամով), ժամկետայինները՝ 79 մլրդ 727 մլն դրամ (աճը՝ 8 մլրդ 231 մլն դրամ):

Ֆինանսական շուկա

Սեպտեմբերի 2-8-ն ընկած ժամանակահատվածում թողարկվել են 50-շաբաթյա 500 մլն դրամի ՊՊ՝ 3,7527 տոկոս տարեկան եկամտաբերությամբ եւ 42-շաբաթյա 1 մլրդ դրամի ՊՊ՝ 4,0968 տոկոս տարեկան եկամտաբերությամբ եւ մարվել 52-շաբաթյա 500 մլն դրամի ՊՊ՝ 5,0469 տոկոս տարեկան եկամտաբերությամբ:

Արտարժույթի շուկա

Սեպտեմբերի 2-8-ն ընկած ժամանակահատվածում ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ փոխարժեքը արժեւորվել է 1,13 տոկոսով՝ 464,45 դրամից հասնելով 459,27 դրամի:

Նշված ժամանակահատվածում արժութային շուկայում իրականացվել են շուրջ 65,066 հազ. ԱՄՆ դոլարի առք ու վաճառքի գործարքներ, որոնց միջին կշռված փոխարժեքը կազմել է 462,94 դրամ:

ՀՀ ԿԲ մամուլի ծառայություն

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-24-83

Լրատուական գործունէութիւն իրականացնող՝ «Ազգ օրաթերթ» ՍՊԸ, Երեւան, Հանրապետութեան 47: Պետական գրանցման վկայականի համարը՝ 02 Ա N 047261, տրւած՝ 17.02.00 թ.:
Թողարկման պատասխանատու, գլխ. խմբ. Յակոբ Աւետիքեան: Տպաքանակ՝ 3000, ստորագրուած է տպագրութեան՝ 12.09.2005, գինը՝ 100 դրամ, տպագրում է «Գինր» տպագրատանը: